

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ

1

Bạn Thiên-phong thân kính,^a

^{1,2}Trong tác phẩm trước,^b tôi đã tường thuật mọi điều Chúa Cứu Thế làm và dạy từ ban đầu cho đến ngày Ngài được tiếp đón về trời. Trước khi từ giã các sứ đồ Ngài đã chọn, cây Thánh Linh, Ngài đã ban huấn thị cho họ. ³Chúa nêu nhiều bằng cứ vững chắc chứng tỏ Ngài đang sống sau những ngày chịu chết cách đau thương.^c Suốt bốn mươi ngày, Chúa cho các sứ đồ gặp Ngài nhiều lần, để dạy họ về Nước Trời. ⁴Khi họp mặt, Chúa căn dặn: “Các con đừng vội ra khỏi thành Giê-ru-sa-lem, nhưng phải ở lại chờ đợi điều Cha hứa, như Ta đã nói trước. ⁵Vì Giăng chỉ làm lễ báp-tem bằng nước, nhưng ít ngày nữa các con sẽ được báp-tem bằng Thánh Linh.”

Chúa Về Trời

⁶Trong một buổi họp, các sứ đồ hỏi: “Thưa Chúa, có phải đây là lúc Chúa khòì phục nước Y-sơ-ra-ên không?” ⁷Chúa đáp: “Các con không nên tìm biết giờ khác do Chúa Cha ấn định, việc đó thuộc quyền của Ngài; ⁸nhưng khi Thánh Linh giáng trên các con, các con sẽ nhận được quyền năng làm chứng cho Ta tại Giê-ru-sa-lem, cả xứ Giu-đê, xứ Sa-ma-ri, và khắp thế giới.” ⁹Dạy bảo các sứ đồ xong, Chúa được tiếp rước lên trời, đa ng khi họ ngấm nhìn Ngài. Một đám mây che khuất Chúa, không ai còn trông thấy nữa. ¹⁰Khi các sứ đồ còn đăm đăm nhìn lên trời, thì hình linh có hai người đàn ông mặc áo trắng đến gần, ¹¹hỏi họ: “Này

các anh,^d các anh đứng ngóng lên trời là m chi? Chúa Giê-xu vừa được tiếp đón về trời thế nào, thì cũng sẽ trở lại thế ấy.”

Cầu Nguyện Trên Phòng Cao

¹²Các sứ đồ liền xuống núi Ô-liu trở về Giê-ru-sa-lem. Núi ấy chỉ cách Giê-ru-sa-lem độ một cây số rưỡi. ¹³Họ họp nhau trên một phòng cao, là chỗ trọ của Phê-rô, Giăng, Gia-cơ, Anh-rê, Phi-líp, Thô-mai, Ba-thê-lôm, Mã-thi, Gia-cơ con An-phê, Si-môn Xê-lốt và Giu-đe con Gia-cơ. ¹⁴Ngoài các sứ đồ còn có các nữ môn đệ, cùng bà Ma-ri mẹ Chúa Giê-xu, và các em trai Ngài. Tất cả đều đồng tâm bền chí cầu nguyện.

Mã-thư Thay Thế Giu-đa

¹⁵Một hôm, giữa buổi họp của 120 môn đệ của Chúa, Phê-rô đứng lên phát biểu: ¹⁶“Thưa các anh em, lời Thánh Kinh phải được ứng nghiệm. Trong một bài thơ của Đa-vít, Thánh Linh đã báo trước về Giu-đa, là người điếm chỉ cho bọn bắt Chúa Giê-xu. ¹⁷Nó vốn thuộc hàng ngũ chúng ta, dự phần phục vụ với chúng ta, ¹⁸nhưng nó đã phản bội, bán Chúa lấy tiền mua đất, rồi té nhào xuống, bụng nứt ra, ruột đổ tung tóe. ¹⁹Chuyện ấy cả dân thành Giê-ru-sa-lem đều biết rõ; nên họ gọi miếng đất ấy là “Cánh Đờng Huyết” (theo thổ ngữ là Hắc-ên-đa-ma), ²⁰đúng như sách Thi Thiên đã viết:

‘Nhà cửa nó hoang vắng tiêu điều,
Cư xá nó không còn ai lưu trú!’

và

‘Một người khác phải lãnh nhiệm vụ nó.’

^a Nt *Theophilus* quyền quý

^b *Phúc Âm Lưu-ca*

^c Nt *chịu đau khổ*

^d Nt *Này các người Ga-li-lê*

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 1:21

21“Vậy bây giờ chúng ta phải thế nó bằng một người trong vòng chúng ta, là người đã cùng chúng ta theo Chúa suốt thời gian Ngài hoạt động, 22từ lúc Giăng bắt đầu làm báp-tem cho đến ngày Chúa về trời. Phải cử một người hiệp với chúng ta làm chứng cho mọi người biết rằng Chúa đã sống lại.” 23Các môn đệ đề cử hai người là Giô-sép con trai Ba-sa-ba (biệt danh là Giác-tu) và Mã-thu, 24rồi cầu nguyện: “Thưa Chúa, Ngài biết rõ lòng người. Xin Chúa chọn một trong hai người này thay thế Giu-đa, 25để làm sứ đồ phục vụ Chúa, vì Giu-đa đã đào nhiệm để đi vào cõi hư vong.”^a 26Họ bắt thăm trúng Mã-thu, nên ông được bổ nhiệm làm sứ đồ.

2

Chúa Thánh Linh Giáng Lâm

Đến ngày lễ Ngũ Tuần,^b các môn đệ Chúa đều họp mặt đông đủ một nơi, 2thì nh linh, nghe tiếng động từ trời như có luồng gió mạnh thổi vào đây nhà. 3Các môn đệ thấy những chiếc lưỡi bằng lửa xuất hiện, đậu trên đầu mỗi người. 4Tất cả đều đây đầy Thánh Linh; mỗi người bắt đầu nói một ngoại ngữ do Thánh Linh chỉ bảo.

Dân Chúng Hiếu Kỳ

5Lúc đó, tại thủ đô Giê-ru-sa-lem có những người Do Thái và người mộ đạo từ nhiều dân tộc về dự lễ. 6Tiếng động vang rền, một đám đông kéo đến, vô cùng kinh ngạc, vì nghe các môn đệ nói đúng ngôn ngữ của mỗi dân tộc. 7Họ sùng sốt hỏi nhau: “Những người ấy không phải là người Ga-li-lê sao? 8-11Tại sao

họ nói được tiếng mẹ của chúng ta, để miêu tả những công việc phi thường của Thượng Đế?” Đám đông ấy gồm người Bắc-thì, Mã-dại, Ê-lam, Lưỡng-hà, Do Thái, Cáp-ba-đốc, Bông-ty, Tiểu Á, Phi-ri-gi, Bam-phi-ly, Ai Cập, Ly-bi (vùng Sy-ren), du khách từ La Mã – cả người Do Thái và người nước ngoài theo đạo Do Thái – người Co-rét và Á-rập. 12Mọi người kinh ngạc, bối rối hỏi nhau: “Việc này có nghĩa gì đây?” 13Có người lại chế giễu: “Họ say rượu đó!”

Phê-rô Công Bố Phúc Âm

14Nhưng Phê-rô cùng mười một sứ đồ đứng lên giải thích: “Thưa đồng bào và tất cả các ngài đang ở tại thủ đô,^c xin lưu ý nghe tôi trình bày. 15Những người này không say rượu như đồng bào làm tưởng, vì bây giờ mới chín giờ sáng.^d 16 Nhưng việc này đã được tiên tri Giô-ên báo trước:

17“Chúa dạy: Trong những ngày cuối cùng,

Ta sẽ đổ Thần Ta trên mọi người.

Con trai và con gái họ sẽ nói tiên tri.

Thanh niên sẽ thấy khả tượng,

Phụ lão sẽ được báo mộng.

18Trong những ngày ấy, Ta sẽ đổ Thần Ta,

Đầy đầy các đầy tớ nam nữ Ta,

Họ sẽ truyền giảng Lời Ta.^e

19Ta sẽ tạo những hiện tượng lạ trên trời,

Và làm những dấu lạ dưới đất,

Như máu, lửa và luồng khói.

20Mặt trời sẽ tối đen như mực,

Mặt trăng đỏ như máu,

Trước ngày lớn và vinh quang của Ta.

^a Nt chỗ của nó, xem Giăng 17:12

^b Năm mươi ngày sau lễ Vượt Qua

^c Giê-ru-sa-lem, thủ đô nước Do Thái

^d Nt giờ thứ ba

^e Nt nói tiên tri

²¹Khí ấy, ai cầu khẩn Danh Chúa đều được cứu.^a

²²“Thưa đồng bào, xin lưu ý nghe điều quan trọng này: Thượng Đế đã công k hai xác nhận Giê-xu người Na-xa-rét là Chúa Cứu Thế, bằng cách dùng tay Ngài i thực hiện ngay trước mắt đồng bào nh ững phép lạ, dấu lạ và việc phi thường. ²³Ngài bị nộp cho đồng bào đứng theo c hương trình Thượng Đế đã tiên liệu. Đò ng bào đã mượn tay người La Mã^b đóng đinh và giết Ngài trên cây thập tự. ²⁴N hưng Thượng Đế cho Ngài sống lại, giải thoát Ngài khỏi nỗi thống khổ của sự c hết, vì âm phủ^c không có quyền giam gi ữ Ngài, ²⁵như vua Đa-vít đã viết:

“Tôi luôn luôn thấy Chúa trước mặt.
Chúa ở bên phải tôi, nên tôi không nao núng.

²⁶Do đó, lòng tôi hân hoan, lưỡi tôi mừng rỡ,

Thần xác tôi an nghỉ trong niềm hy vọng,

²⁷Vì Chúa không bỏ rơi linh hồn tôi t rong âm phủ,

Cũng chẳng để Đấng Thánh của Ch úa bị rửa nát.

²⁸Bởi Chúa đã chỉ cho tôi con đường sống,

Và cho tôi nức lòng mừng rỡ trước mặt Chúa.^d

²⁹“Thưa đồng bào, tôi xin nhấn mạnh : Vua Đa-vít tổ phụ chúng ta đã qua đời , và được an táng trong lăng tẩm hiện cò n trong thành phố này. ³⁰Tuy nhiên, vì Đa-vít là nhà tiên tri, nên biết Thượng Đế sẽ đặt một hậu tự mình lên ngai báu . ³¹Người đã thấy và báo trước sự sống lại của Chúa Cứu Thế:

‘Linh hồn Ngài sẽ không bị bỏ rơi n o i âm phủ,

Thân thể Ngài sẽ không bao giờ rửa n át.’

³²“Thượng Đế đã khiến Chúa Giê-xu sống lại; tất cả chúng tôi đều chứng kiế n. ³³Chúa Giê-xu được rước lên ngai bê n phải ngai Thượng Đế, đã nhận lãnh T hánh Linh theo lời hứa của Thượng Đế, và đổ Thánh Linh xuống như đồng bào đang nghe thấy. ³⁴Vì Đa-vít chưa lên tr ời nhưng đã viết:

‘Thượng Đế bảo Chúa tôi:

Hãy ngồi bên phải Ta,

³⁵Cho đến chừng Ta đặt kẻ thù dưới g ót chân Con.’^e

³⁶“Vậy xin toàn thể đồng bào^f nhận t hức cho chắc chắn: Chúa Giê-xu mà đò ng bào đóng đinh trên cây thập tự đã đư ợc Thượng Đế tôn làm Chúa Tể vũ trụ v à Cứu Tinh của nhân loại.”

Lời Kêu Gọi

³⁷Nghe lời giảng giải, dân chúng cảm động sâu xa, liền hỏi Phê-rơ và các sứ đồ: “Thưa các anh, chúng tôi phải làm c hi?” ³⁸Phê-rơ đáp: “Anh em phải hối cả i, mỗi người phải nhân Danh Chúa Giê-xu chịu báp-tem để được tha tội, rồi sẽ nhận được Thánh Linh. ³⁹Vì Chúa hứa ban Thánh Linh cho anh em và dòng đố i, cho cả những người ở các xứ xa lạ đư ợc Thượng Đế, Chúa chúng ta, lựa chọn .”^g ⁴⁰Phê-rơ tiếp tục giảng giải, trình bà y nhiều bằng chứng rồi khích lệ: “Anh e m hãy thoát ly thế hệ đời này.” ⁴¹Nhiều người tiếp nhận lời Chúa và chịu báp-tem. Trong ngày đó có độ ba ngàn người tin Chúa.

^a Giô-ên 2:28-32

^b Nt người không luật pháp

^c Nt sự chết

^d Thi 16:8-11

^e Thi 110:1

^f Ni cả nhà Y-sơ-ra-ên

^g Nt kêu gọi

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 2:42

⁴²Các tín hữu chuyên tâm vâng giữ lời dạy của các sứ đồ, giao hảo với anh em, bẻ bánh tưởng niệm Chúa,^a và cầu nguyện.

Hội Thánh Đầu Tiên

⁴³Mọi người đều kính sợ, và các sứ đồ làm nhiều phép lạ và việc phi thường.⁴⁴Tất cả các tín hữu đều sát cánh nhau, và góp tài sản làm của chung.⁴⁵Họ bán của cải, sản nghiệp, rồi chia cho nhau theo nhu cầu mỗi người.⁴⁶Anh em tín hữu tụ họp đồng tâm nhóm họp hằng ngày tại Đền thờ, rồi về bẻ bánh tưởng niệm Chúa từ nhà này qua nhà khác, ăn chung với nhau cách vui vẻ, chân thành.⁴⁷Họ luôn ca ngợi Thượng Đế, và được mọi người quý mến. Mỗi ngày Chúa cứ tăng thêm số người được cứu.

3

Người Què Được Lành

Một hôm, vào buổi cầu nguyện ba giờ chiều, Phê-rô và Giăng lên Đền thờ.²Tại cửa Đẹp của Đền thờ, có một người què từ lúc mới sinh, hằng ngày nhờ người khiêng đến, để xin tiền khách đi lễ.³Trông thấy Phê-rô và Giăng sắp bước vào Đền thờ, người què liến ngữ tay xin bố thí.⁴Phê-rô và Giăng nhìn thẳng mặt ông rồi bảo: “Ông nhìn chúng tôi đây!”⁵Người què ngó chăm hai ông, mong sẽ được ít tiền bố thí.⁶Phê-rô nói: “Tôi không có bạc vàng, nhưng tôi biểu ông điều tôi có: Nhân Danh Chúa Giê-xu ở Na-xa-rét, đứng dậy! Bước!”⁷Đồng thời Phê-rô nắm tay phải ông kéo lên. Lập tức bàn chân và mắt cá ông lành mạnh.⁸Ông vùng đứng dậy, bước đi, the

o hai sứ đồ vào Đền thờ, vừa đi vừa nhẩy, ca tụng Thượng Đế.⁹Dân chúng đứng theo dõi diễn biến ấy¹⁰nhận ra là người què vẫn ngồi ăn xin tại cửa Đẹp, nên đều sùng sốt kinh hoàng.

Phê-rô Giảng Phúc Âm

¹¹Thấy ông nắm tay Phê-rô và Giăng, họ vô vùng kinh ngạc, kéo nhau chạy theo đến hành lang Sa-lô-môn.¹²Phê-rô quay lại giảng giải: “Thưa đồng bào,^c sao đồng bào sùng sốt nhìn chúng tôi như thế? Đồng bào tưởng nhờ quyền phép hay công đức của chúng tôi mà người què đi được sao? ¹³Đó là do Thượng Đế của Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp. Thượng Đế của tổ tiên chúng ta làm rạng Danh Chúa Giê-xu, Đầy Tớ Ngài. Đồng bào đã bắt Chúa giải nạp cho Phi-lát, và ngoan cố chống đối khi Phi-lát định thả Ngài.¹⁴Đồng bào đã khước từ Đấng Thán và Công Chính, để xin phóng thích một kẻ giết người.¹⁵Đồng bào đã giết Chúa Sự Sống; nhưng Thượng Đế đã chôn Ngài sống lại; chúng tôi đây đều là nhân chứng.¹⁶Nhờ tin Danh Giê-xu, người què đang đứng trước mặt đồng bào đã y^d được lành. Danh Giê-xu và niềm tin nơi Ngài đã chữa cho ông này khỏi tật n guyễn, như đồng bào vừa chứng kiến.

¹⁷“Thưa đồng bào, tôi biết đồng bào cũng như các nhà lãnh đạo đã hành động cách vô ý thức.¹⁸Việc này xảy ra đúng theo lời Thượng Đế báo trước, và do các nhà tiên tri truyền lại, rằng Chúa Cứu Thế phải chịu khổ hình.¹⁹Vậy đồng bào hãy ăn năn, trở về với Chúa, để tội lỗi được tẩy sạch.²⁰Như thế, Thượng Đế mới thực hiện Thời Kỳ Hạnh Phúc, và sai Chúa Cứu Thế Giê-xu trở lại với đôn

^a Ký niệm sự hy sinh của Chúa

^b Nt trở nên vững chắc

^c Nt người Y-sơ-ra-ên

^d Nt người què các ông thấy và biết

g bào. ²¹Hiện nay Chúa Giê-xu còn phải ở lại Thiên Đàng cho đến Thời Kỳ Phục Hưng vạn vật. Đó là điều Thượng Đế đã phán dạy từ xưa, qua môi miệng các nhà tiên tri thánh. ²²Mai-sen đã nói: ‘Từ giữa nhân dân, Thượng Đế sẽ dấy lên một nhà tiên tri như tôi; đồng bào phải vâng theo mọi điều Ngài dạy. ²³Ai không vâng lời Tiên Tri ấy sẽ bị khai trừ khỏi nhân dân.’

²⁴“Thật thế, tất cả các nhà tiên tri từ Sa-mu-ên về sau đều báo trước những việc ngày nay. ²⁵Đồng bào là con cháu các nhà tiên tri, và là người thừa hưởng giao ước Thượng Đế đã lập với tổ tiên ta. Thượng Đế đã hứa với Áp-ra-ham: ‘Nhờ Hậu Tự của con, cả nhân loại sẽ hưởng hạnh phúc.’ ²⁶Vậy Thượng Đế đã tấn phong Đầy Tớ Ngài, và sai Người đem hạnh phúc cho đồng bào trước hết, dù đất mỗi người rời bỏ con đường tội lỗi.”

4

Hội Đồng Quốc Gia

¹⁻³Phê-rơ và Giăng đang nói chuyện với dân chúng, thỉnh linh các thầy tế lễ, viên chỉ huy đội tuần cảnh Đền Thờ và các thầy Sa-đức xông vào bắt hai ông. Họ hết sức bức mình, vì Phê-rơ và Giăng dạy dỗ dân chúng và truyền giảng về sự sống lại của Chúa Giê-xu. Lúc ấy trời đã tối nên họ đem hai ông giam tạm trong lao xá một đêm. ⁴Tuy nhiên, nhiều người tin Chúa khi nghe lời truyền giảng. Số tín hữu tăng lên đến năm ngàn.

⁵Qua ngày sau, hội đồng quốc gia^a họp tại Giê-ru-sa-lem. ⁶Có cả thầy tế lễ tối cao An-ne, Cai-phe, Giô-an, Á-lích-

son và những nhân vật khác trong gia tộc An-ne. ⁷Phê-rơ và Giăng bị giải đến tra vấn: “Các anh nhờ quyền lực nào chữa bệnh? Các anh nhân danh ai?” ⁸Phê-rơ được đẩy dấy Thánh Linh, giải đáp: “Thưa các nhà lãnh đạo và các trưởng lão: ⁹Hôm nay chúng tôi bị bắt vì làm phước cho một người tàn tật, và bị tra hỏi về cách chữa lành người què. ¹⁰Xin quý vị và toàn thể nhân dân lưu ý,^b đây là nhờ Danh Chúa Giê-xu ở Na-xa-rét. Quý vị đã xử tử Chúa trên cây thập tự, nhưng Thượng Đế đã cho Chúa sống lại. Nhờ Chúa Giê-xu, người què này được lành mạnh và đứng trước mặt quý vị. ¹¹Chúa là Tảng Đá bị quý vị loại bỏ; nhưng đã trở thành Tảng Đá móng. ¹²Ngoài Chúa Giê-xu, không ai có quyền nâng cứu rỗi loài người, vì dưới bầu trời này, chúng ta không thể kêu cầu danh nào khác để được cứu rỗi.”^c

¹³Thấy Phê-rơ và Giăng rất can đảm, dù ít học, mọi người đều ngạc nhiên. Họ cũng nhận ra hai ông đã từng sống với Chúa Giê-xu. ¹⁴Nhưng thấy người què đã được chữa lành đứng cạnh hai ông, họ không biết đối xử thế nào, ¹⁵nên ra lệnh đem hai ông ra khỏi phòng họp. Hội đồng bắt đầu thảo luận: ¹⁶“Chúng ta phải xử hai người này thế nào? Thật họ đã làm một phép lạ hiển nhiên, cả dân thành Giê-ru-sa-lem đều biết rõ, chúng ta không thể nào chối cãi. ¹⁷Nhưng muốn phong trào này khỏi lan rộng trong nhân dân, chúng ta phải hãm dọa, không cho họ truyền bá Danh Giê-xu nữa.”

^a *Ni các nhà lãnh đạo, các trưởng lão và thầy dạy luật*

^b *Ni nhận biết*

^c *Con người chỉ có thể được cứu rỗi khi tin Chúa Giê-xu và nhân Danh Ngài cầu nguyện với Thượng Đế.*

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 4:18

¹⁸Họ đòi hai ông vào, và ra lệnh cấm giảng dạy Danh Giê-xu. ¹⁹Nhưng Phê-rơ và Giăng trả lời: “Trước mặt Thượng Đế, chúng tôi nên vâng lời quý vị, hay vâng lời Thượng Đế? Điều nào phải quý, xin quý vị vui lòng thẩm định. ²⁰Vì chúng tôi không thể ngưng nói những điều chúng tôi đã nghe thấy.”

^{21,22}Sau khi hăm dọa lần nữa, họ thả hai ông ra vì sợ nhân dân. Họ không biết phải trừng phạt thế nào, vì nhân dân đều ca tụng Thượng Đế về việc người què trên bốn mươi tuổi được chữa lành.

Hội Thánh Đồng Tâm Cầu Nguyện

²³Vừa được thả ra, Phê-rơ và Giăng liền trở về với anh em tín hữu, kể lại những lời hăm dọa của hội đồng quốc gia Do Thái. ²⁴Nghe xong, mọi người đồng lòng cầu xin Thượng Đế: “Lạy Chúa, chính Chúa đã sáng tạo trời, đất, biển và vạn vật. ²⁵Thánh Linh Chúa đã phán qua môi miệng Đa-vít, là tổ tiên chúng con và là đấng tở Ngài:

‘Tại sao các quốc gia cuồng giận,

Các dân tộc âm mưu vô ích,

²⁶Các vua trên thế giới nổi dậy,

Các nhà cầm quyền liên minh

Chống lại Thượng Đế và Chúa Cứu Thế^b của Ngài?’

²⁷“Thật thế, trong thành phố này, Hê-rốt, Phi-lát, người La Mã và dân Do Thái cấu kết nhau chống lại Đầy Tớ Thánh của Ngài là Giê-xu, Chúa Cứu Thế,^b ²⁸nhưng vô tình họ đã thực hiện chương trình của Ngài. ²⁹Lạy Chúa, xin Ngài ghi nhớ lời người đe dọa, và xin cho các đấng tở Chúa đủ can đảm công bố lời Chúa. ³⁰Xin Chúa đưa tay chữa bệnh, thực hiện phép lạ và việc quyền năng, nhân

Danh Chúa Giê-xu, là Đầy Tớ Thánh của Ngài.” ³¹Khi cầu nguyện xong, phòng họp rúng chuyển, mọi người đều đầy tràn Thánh Linh và can đảm công bố Đạo Chúa.

Chia Com Xẻ Áo

³²Số tín hữu đông đảo ấy đều đồng tâm nhất trí, không ai coi tài sản mình là của riêng, nhưng kể mọi vật là của chung. ³³Đầy dẫy quyền năng, các sứ đồ truyền giảng sự sống lại của Chúa Giê-xu, và được mọi người quý mến. ³⁴Không một tín hữu nào túng thiếu, vì nhiều người bán nhà cửa, ruộng đất, ³⁵và trao tiền cho các sứ đồ để phân phối cho tín hữu tùy theo nhu cầu mỗi người.

³⁶Giô-sép, thuộc chi tộc Lê-vi, quê ở đảo Síp, được các sứ đồ gọi là Ba-na-ba (nghĩa là “Con Trai Sự An Ủi”), ³⁷bán ruộng đất, rồi trao tiền cho các sứ đồ.

5

A-na-nia và Sa-phi-ra

A-na-nia đồng ý với vợ là Sa-phi-ra để em bán tài sản, ²cất bớt một số tiền, rồi trao phần còn lại cho các sứ đồ. ³Nhưng Phê-rơ hỏi: “A-na-nia, sao anh để Sa-tan xâm chiếm^c tâm hồn, xui anh dối Chúa Thánh Linh, giữ lại một phần tiền bán đất? ⁴Khi chưa bán, đất đó chẳng phải thuộc quyền sở hữu của anh sao? Lúc bán rồi, anh vẫn có quyền sử dụng tiền đó. Tại sao anh âm mưu việc ác trong lòng? Đây không phải anh dối người, nhưng dối Chúa.” ⁵Nghe xong, A-na-nia liền ngã xuống, tắt thở. Ai nghe tin ấy cũng đều khiếp sợ. ⁶Các thanh niên đứng dẫy khâm liệm

^a Nt các thầy trưởng tế và các trưởng lão

^b Nt Đấng chịu xức dầu

^c Nt đầy dẫy

xác A-na-nia, mang đi chôn. ⁷Độ ba giờ sau, vợ A-na-nia đến, không hay biết việc mới xảy ra. ⁸Phê-rô hỏi: “Xin chị cho biết đây có phải là tất cả số tiền bán đất không?” Chị đáp: “Thưa đúng, đó là tất cả tiền bán đất.” ⁹Phê-rô nói: “Tại sao anh chị đồng lòng thách thức Thánh Linh của Chúa? Nay, những người chôn chôn chị đã về đến ngoài cửa, họ cũng sẽ đem chị đi luôn!” ¹⁰Sa-phi-ra lập tức ngã nhào dưới chân Phê-rô, và tắt thở. Các thanh niên bước vào, thấy chị đã chết, liền đem ra mai táng bên chôn. ¹¹Cả hội thánh đều kinh hãi. Người ngoài nghe chuyện đều khiếp sợ.

Nhiều Người Bệnh Được Chữa Lành

¹²Các sứ đồ làm nhiều phép lạ và việc kỳ diệu giữa nhân dân. Tất cả tín hữu đều đồng tâm hội họp tại hành lang Sa-lô-môn. ¹³Người chưa tin không ai dám đến họp, dù ai cũng đều kính phục những người theo Chúa. ¹⁴Số nam nữ tín hữu cứ tăng thêm mãi. ¹⁵Người ta khiêng người bệnh ra đường, đặt trên giường hay ay trên cáng, để khi Phê-rô đi qua, bóng ông cũng phủ che được một số người. ¹⁶Dân chúng ở các thành phố gần thủ đô^a cũng lũ lượt kéo đến, mang theo người bệnh và người bị quỷ ám; tất cả đều được chữa lành.

Các Sứ Đồ Bị Bắt

¹⁷Thầy tế lễ tối cao và các phụ tá thuộc phái Sa-đúc vô cùng ghen ghét các sứ đồ, ¹⁸nên bắt họ giam vào ngục. ¹⁹Nhưng đêm ấy, một thiên sứ mở cổng ngục đem họ ra, căn dặn: ²⁰“Hãy vào Đền Thờ, công bố cho dân chúng nghe Lời Hằng Sống.” ²¹Tầng sáng, các sứ đồ vào Đ

ền Thờ giảng dạy, trong lúc thầy tế lễ tối cao và các phụ tá đến, triệu tập hội đồng quốc gia, gồm toàn thể các nhà lãnh đạo Do Thái, rồi ra lệnh giải các sứ đồ ra xét xử. ²²Nhưng bọn tuần cảnh vào ngục không thấy họ đâu cả, liền trở về trình: ²³“Chúng tôi thấy ngục thất khóa kỹ càng, lính canh gác ngoài cửa. Nhưng khi mở cửa ra, chúng tôi không thấy ai cả.” ²⁴Viên chỉ huy đội tuần cảnh Đền Thờ và các thầy trưởng tế đều lúng túng, không biết xử trí thế nào. ²⁵Ngay lúc ấy, có người đến báo cáo: “Những người bị giam đã vào trong Đền Thờ, dạy dỗ dân chúng.” ²⁶Viên chỉ huy và đội tuần cảnh đến bắt giải các sứ đồ đi, nhưng không dám dùng bạo lực vì sợ dân chúng ném đá.

²⁷Họ giải các sứ đồ ra trước hội đồng quốc gia. Thầy tế lễ tối cao chất vấn: ²⁸“Chúng ta đã truyền lệnh nghiêm cấm các anh nhân Danh Người Ấy giảng dạy; nhưng bây giờ đạo lý của các anh đã tràn ngập thủ đô.^a Các anh muốn bắt chúng ta chịu trách nhiệm về máu của Người Ấy sao?” ²⁹Nhưng Phê-rô và các sứ đồ trả lời: “Chúng tôi phải vâng lời Thượng Đế, hơn vâng lời loài người. ³⁰Thượng Đế của tổ tiên chúng ta đã cho Chúa Giê-xu sống lại, mặc dù các ông đã giết Ngài trên cây thập tự. ³¹Thượng Đế đã đưa Ngài lên địa vị tột đỉnh,^b tôn Ngài làm Lãnh Tụ và Chúa Cứu Thế. Nhờ đó dân Y-sơ-ra-ên có cơ hội hối cải và được tha tội. ³²Chúng tôi, là nhân chứng, biết rõ việc ấy. Thánh Linh mà Thượng Đế ban cho những người vâng lời Ngài cũng làm chứng với chúng tôi.”

Luật Gia Ga-ma-liên

^a Nt Giê-ru-sa-lem

^b Nt đưa Ngài lên bên phải Thượng Đế

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 5:33

³³Nghe xong, các nhà lãnh đạo Do Thái giận bầm gan, tím ruột, định tâm giết các sứ đồ. ³⁴Nhưng giáo sư luật khoa Ga-ma-liên, thuộc phái Biệt Lập, được nhân dân kính trọng, từ hàng ghế hội đồng đứng lên, ra lệnh đem các sứ đồ ra ngoài trong chiếc lát. ³⁵Ông nói: “Thưa hội đồng, xin quý vị thận trọng khi xét xử những người này. ³⁶Trước đây, Thê-đan nổi loạn, xung hùng xung bá, chiêu tập độ bốn trăm người. Nhưng nó bị giết, tất cả bè đảng đều tan rã. ³⁷Sau đó, Giu-đa ở Ga-li-lê nổi dậy vào thời kỳ kiểm tra dân số, kéo theo khá đông người, nhưng rồi nó cũng chết và thủ hạ đều tan rã. ³⁸Cho nên, trong trường hợp những người này, tôi xin quý vị hãy tránh xa và để mặc họ, vì nếu mưu lược và phong trào này do họ phát động, thì tự nó sẽ sụp đổ; ³⁹nhưng nếu là do Thượng Đế, quý vị không những đã không thể nào tiêu diệt, trái lại, quý vị còn vô tình chiến đấu chống lại Thượng Đế.” ⁴⁰Hội đồng nghe theo lời khuyên, cho giải các sứ đồ vào, sai đánh đòn và nghiêm cấm không cho nói đến Danh Giê-xu nữa.

⁴¹Các sứ đồ được tự do ra về, vui mừng, sung sướng vì được công nhận là người xứng đáng chịu sỉ nhục vì Danh Chúa. ⁴²Mỗi ngày, họ cứ tiếp tục dạy dỗ và truyền giảng về Chúa Cứu Thế Giê-xu tại Đền Thờ và trong nhà các tín hữu.

6

Các Ủy Viên Cứu Tế

Lúc ấy, số tín hữu càng gia tăng nhanh chóng. Người Do Thái theo văn hóa Hy Lạp than phiền người Hi-bá,^a vì các quẻ phụ trong nhóm họ không được cấp phát thực phẩm đầy đủ. ²Mười hai sứ đồ

triệu tập toàn thể tín hữu và tuyên bố: “Chúng tôi không thể bỏ việc giảng dạy lời Chúa để lo phân phối lương thực. ³Vậy xin anh em cử bảy người được tiếng khen, đầy đầy Thánh Linh và khôn ngoan để chúng tôi ủy thác việc này. ⁴Còn chúng tôi sẽ chuyên lo cầu nguyện và truyền giảng Đạo Chúa.” ⁵Đề nghị này được toàn thể tín hữu chấp thuận. Họ chọn Ê-tiên (là người đầy đức tin và Thánh Linh), Phi-líp, Bô-cô-rô, Ni-ca-nô, Ti-môn, Ba-mê-na và Ni-cô-la (là người An-ti-ốt mới theo đạo Do Thái). ⁶Bảy người trình diện và được các sứ đồ đặt tay cầu nguyện. ⁷Đạo Chúa phát triển mạnh. Số tín hữu tại Giê-ru-sa-lem ngày càng gia tăng đông đảo. Cũng có nhiều thầy tế lễ theo Đạo nữa.

Ê-tiên Bị Bất

⁸Ê-tiên được đầy ân phúc và quyền năng, làm nhiều việc kỳ diệu và phép lạ vĩ đại giữa nhân dân. ⁹Nhưng một số người Do Thái thuộc đảng Tự Do, hợp với người Do Thái ở Ly-bi, Á-lich-sơn, Si-li-si và Tiểu Á, nổi lên tranh luận với Ê-tiên. ¹⁰Nhưng họ không thể đấu trí với ông, hoặc chống lại Thánh Linh, là Đấng hướng dẫn ông. ¹¹Nên họ ngầm xúi giục mấy người khác phao tin: “Chúng tôi có nghe người này xúc phạm Mai-sen và Thượng Đế.” ¹²Họ sách động quần chúng, xúi giục các trưởng lão, các thầy dạy luật, rồi xông vào bắt Ê-tiên giải đến trước hội đồng quốc gia. ¹³Họ dùng nhàn xúc phạm Đền Thờ và luật pháp. ¹⁴Chúng tôi nghe nó nói Giê-xu người Na-xa-rét sẽ phá hủy Đền Thờ, và thay đổi luật lệ

^a Người Do Thái chính gốc

Mai-sen đã truyền dạy.”¹⁵Mọi người trong hội đồng chăm chú nhìn Ê-tiên, thấy gương mặt ông sáng rực như điện mạo thiên sứ.

7

Ê-tiên Giảng Thánh Kinh

Thầy tế lễ tối cao hỏi Ê-tiên: “Lời tố cáo đó đúng không?”²Ê-tiên đáp: “Thưa các vị lãnh đạo, xin nghe tôi trình bày. Thượng Đế Vinh Quang đã hiện ra với Áp-ra-ham, là tổ phụ chúng ta, khi ông còn ở vùng Luỡng Hà,^a chưa dời đến Cha-ran.^b Thượng Đế bảo: ‘Hãy rời bỏ quê hương, thân tộc, và đi đến xứ Ta sẽ chỉ cho.’⁴Áp-ra-ham ra khỏi xứ Canh-đê, và định cư tại Cha-ran. Sau khi thân phụ ông qua đời, Thượng Đế đem ông đến đất nước này.⁵Chúa không cho ông sản nghiệp gì trong xứ, dù chỉ một tấc đất cũng không. Nhưng Ngài hứa sẽ ban cho ông và hậu tự cả xứ để làm sản nghiệp, dù lúc ấy ông chưa có con.⁶Chúa báo trước: ‘Đồng dôi con sẽ kiều ngụ nơi đất khách, làm nô lệ, và bị ngược đãi trong bốn trăm năm.’⁷Thượng Đế cũng hứa: ‘Chính Ta sẽ phạt dân tộc áp bức họ, rồi họ sẽ ra đi, và đến thờ phượng Ta tại nơi này.’⁸Thượng Đế lập giao ước với Áp-ra-ham, dùng lễ cắt bì làm dấu hiệu. Vì thế, khi sinh Y-sác được tám ngày, Áp-ra-ham làm lễ cắt bì cho con. Y-sác sinh Gia-cốp; Gia-cốp sinh mười hai trụ ông tộc.

⁹Các trưởng tộc ghen ghét Giô-sép nên bán ông làm nô lệ; ông bị đưa xuống Ai Cập. Nhưng Thượng Đế ở với ông,¹⁰và giải cứu ông khỏi mọi khốn khổ. Ch

úa cho ông khôn ngoan lỗi lạc, đến nỗi ông được vua Ai Cập trọng đãi, và phong chức tế tướng, thống lĩnh cả hoàng gia.¹¹Lúc ấy, nạn đói lan tràn khắp Ai Cập và Ca-na-an; mọi người khốn khổ; tổ phụ chúng ta hết sạch lương thực.¹²Nghe bên Ai Cập bán lúa, Gia-cốp liền sai các con đi mua.¹³Khi họ đến Ai Cập lần thứ hai, Giô-sép tiết lộ danh tánh mình cho các anh em, và vua Ai Cập quen biết gia đình Giô-sép.¹⁴Giô-sép sai rước cha và gia đình họ hàng xuống Ai Cập, tất cả là bảy mươi lăm người.¹⁵Vậy, Gia-cốp qua xứ Ai Cập, rời từ trần. Các trưởng tộc cũng lần lượt qua đời.¹⁶Hài cốt họ được dời về Si-chem và cải táng tại nghĩa địa mà Áp-ra-ham đã mua của con cháu Hê-mô tại Si-chem.

¹⁷“Sắp đến thời kỳ Thượng Đế thực hiện lời hứa với Áp-ra-ham, dân Y-sơ-ra-ên gia tăng nhanh chóng ở Ai Cập.¹⁸Nhưng một vua mới lên ngôi, không còn nhớ đến công lao Giô-sép.¹⁹Vua đã quyết lợi dụng giống nòi ta, ngược đãi áp bức tổ tiên ta, bắt họ vớt bỏ trẻ sơ sinh không cho đứa nào sống sót.²⁰Lúc ấy Mai-sen ra đời; em bé kháu khỉnh ấy chỉ được nuôi dưỡng ba tháng tại nhà cha.²¹Khi bị bỏ xuống sông, Mai-sen được công chúa Ai Cập vớt về nuôi dưỡng như con.²²Mai-sen được học hỏi, hấp thụ kiến thức, văn hóa Ai Cập, lại có tài ăn nói hoạt bát, hành động khôn ngoan.²³Được bốn mươi tuổi, Mai-sen nóng lòng muốn đi thăm viếng đồng bào.^d²⁴Thấy một đồng bào mình bị hành hạ, Mai-sen liền bênh vực, đánh chết người Ai Cập để trả thù.²⁵Mai-sen định nhình đồng bào

^a Thuộc nước I-rắc ngày nay
^b Thuộc nước Sy-ri ngày nay

^c Ni xét xử
^d Nt anh em mình, là con cháu Y-sơ-ra-ên

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 7:26

biết Chúa đã dùng mình giải cứu họ, nhưng họ không hiểu. ²⁶Hôm sau, Mai-sen bắt gặp hai đồng bào đánh nhau. Ông cố gắng hòa giải: ‘Này các anh! Đồng bào ruột thịt với nhau, sao nữ làm hại nhau?’ ²⁷Nhưng kẻ ngược đãi anh em xô Mai-sen ra, sùng sộ hỏi: ‘Ai cử anh cai trị và xét xử chúng tôi?’ ²⁸Hay anh muốn gì ết tôi, như anh thủ tiêu người Ai Cập hôm qua sao?’ ²⁹Nghe lời tố cáo, Mai-sen liền trốn đi, kiêu ngạo trong xứ Ma-đi-an. Tại đây, ông sinh được hai con trai.

³⁰“Bốn mươi năm sau, một thiên sứ xuất hiện gặp Mai-sen trong sa mạc, cạnh núi Si-nai, giữa một bụi gai đang bốc cháy. ³¹Trông thấy, Mai-sen lấy làm ngạc nhiên, và bước lại gần nhìn cho rõ, liền nghe tiếng Chúa dạy: ³²‘Ta là Thượng Đế của tổ phụ con, là Thượng Đế của Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp.’ Mai-sen run sợ, chẳng dám nhìn lên. ³³Nhưng Thượng Đế bảo: ‘Con cỡi dếp ra, vì nơi con đứng là đất thánh. ³⁴Ta đã thấy nỗi gian khổ của dân Ta ở Ai Cập, đã nghe tiếng than van, nên Ta xuống giải cứu họ. Lại đây! Ta sẽ sai con sang Ai Cập.’

³⁵“Mai-sen, là người đã bị đồng bào khước từ: ‘Ai cử anh cai trị và xét xử chúng tôi?’ lại được Thượng Đế sai đi lãnh đạo và giải phóng dân tộc khi ông gặp thiên sứ trong bụi gai. ³⁶Chính Mai-sen đã hướng dẫn họ ra khỏi Ai Cập, thực hiện nhiều phép lạ và việc diệu kỳ tại xứ Ai Cập, trên Hồng Hải, trong sa mạc suốt bốn mươi năm. ³⁷Chính Mai-sen đã nói với dân Y-sơ-ra-ên: ‘Từ giữa nhân dân, Thượng Đế sẽ đẩy lên một nhà tiên tri như tôi.’ ³⁸Mai-sen là người dự hội nghị nhân dân giữa sa mạc với tổ tiên ta; và thiên sứ đã nói chuyện với ông trên núi Si-nai. Mai-sen nhận lãnh Lời Hằng Sống để lưu truyền cho đồng bào. ³⁹Như

ng tổ tiên ta không vâng phục, khước từ ông; và muốn trở về Ai Cập. ⁴⁰Họ yêu cầu A-rôn: ‘Xin chế tạo thần linh để dứi dắt chúng tôi, vì không biết việc gì đã xảy đến cho Mai-sen, là người đưa chúng tôi ra khỏi Ai Cập.’ ⁴¹Họ liền đúc tượng ng bò con, dâng sinh tế cho thần tượng và ăn mừng. ⁴²Nhưng Thượng Đế lia b ỏ họ, để mặc cho họ thờ phượng tinh tú, như đã chép trong sách tiên tri: ‘Này, Y-sơ-ra-ên! Phải chăng các ngươi đã dà ng sinh tế cùng lễ vật cho Ta suốt bốn mươi năm trong sa mạc? ⁴³Các ngươi cũng khiêng theo đền thờ^b thần Mô-lóc v à ngôi sao thần Rom-pha, là những thần tượng các ngươi chế tạo. Ta sẽ lưu đày các ngươi qua bên kia xứ Ba-by-luân.’

⁴⁴“Tổ tiên ta đã dựng Đền Tạm trong sa mạc đúng theo kiểu mẫu Chúa truyền bảo Mai-sen. ⁴⁵Thế hệ sau tiếp nhận Đền Tạm ấy, rồi theo Giô-suê dời Đền Tạm vào đất hứa. ^cHọ dựng Đền Tạm tại đây cho đến đời vua Đa-vít. ⁴⁶Đa-vít đ ược đẹp lòng Chúa, nên xin lập Đền Thờ cho Thượng Đế của Gia-cốp. ⁴⁷Nhưng Sa-lô-môn mới là người xây cất Đền Thờ cho Chúa. ⁴⁸Tuy nhiên, Đáng Chí Cao không ở trong Đền Thờ do tay người, như lời tiên tri:

⁴⁹Chúa dạy: Trời là ngai Ta,

Đất là bệ chân Ta.

Thượng Đế hỏi: Các con sẽ cất nhà gì cho Ta?

⁵⁰“Chẳng phải chính tay Ta đã sáng tạ o trời đất sao?” ^d

⁵¹“Các ông là những người ngoan cố, lòng chai tai nặng!^a Các ông luôn luôn

^a Nt vui mừng về công việc của tay mình

^b Nt trại

^c Nt xử chiếm được của các dân tộc bị Thượng Đế xua đứi

^d Ê-sa 66:1,2

^a Nt lòng và tai không chịu cất b

chống đối Thánh Linh! Các ông hành động giống hệt tổ tiên mình. ⁵²Có nhà tiên tri nào mà tổ tiên các ông chẳng khùng bớ? Ngày xưa, họ giết những người bá o trước sự xuất hiện của Đấng Công Chính; ngày nay, các ông lại phản bội và sát hại Ngài. ⁵³Các ông đã nhận lãnh luật pháp do thiên sứ ban hành; nhưng chẳng bao giờ vâng giữ.”

Ê-tiên Bị Thảm Sát

⁵⁴Nghe đến đây, các cấp lãnh đạo Do Thái vô cùng giận dữ. Họ nghiêng răng như muốn ăn tươi nuốt sống Ê-tiên.

⁵⁵Nhưng Ê-tiên, đầy dẫy Thánh Linh, ngược mặt nhìn lên trời, thấy vinh quang Thượng Đế và thấy Chúa Giê-xu đứng bên phải Thượng Đế. ⁵⁶Ê-tiên nói: “Kìa, tôi thấy bầu trời mở rộng, và Chúa Giê-xu^b đang đứng bên phải Thượng Đế.”

⁵⁷Nhưng họ gào thét, bịt tai, cùng xông vào bắt Ê-tiên. ⁵⁸Họ đẩy ông ra ngoài thành, rồi ném đá giết ông. Các nhân chứng cởi áo dài đặt dưới chân một thanh niên tên là Sau-lơ. ⁵⁹Đang khi bị ném đá tới tấp, Ê-tiên cầu nguyện: “Lạy Chúa Giê-xu, xin tiếp nhận linh hồn con.” ⁶⁰Rồi ông quỳ xuống, kêu lớn tiếng: “Lạy Chúa, xin đừng quy tội này cho họ.” Vừa dứt lời, ông tắt thở.

8

Sau-lơ Khùng Bớ Hội Thánh

Sau-lơ là người đồng mưu giết Ê-tiên. Lúc ấy, hội thánh tại Giê-ru-sa-lem bị khùng bớ dữ dội. Trừ các sứ đồ, mọi người đều đi tản mác các nơi trong xứ Giu-đê và Sa-ma-ri. ²Tuy nhiên, có mấy người mộ đạo lo chôn cất Ê-tiên và than khóc ông rất nhiều. ³Riêng phần Sau-lơ,

ông lo phá hoại hội thánh, đi từng nhà lùng bắt các tín đồ nam nữ, dùng bạo lực giam vào ngục. ⁴Tín đồ đi tản khắp nơi; đến đâu cũng truyền bá Phúc Âm.

Phi-líp Truyền Bá Phúc Âm ở Sa-ma-ri

⁵Phi-líp đến thành Sa-ma-ri truyền giảng về Chúa Cứu Thế. ⁶Dân chúng đông lòng lắng nghe ông giảng dạy, vì thấy các phép lạ ông thực hiện. ⁷Nhiều ác quỷ kêu la khi bị trục xuất. Nhiều người tê liệt, què quặt đều được chữa lành. ⁸Đã n chúng trong thành rất hân hoan.

Phù Thủy Si-môn

⁹⁻¹¹Lúc ấy có một thầy phù thủy cao tay tên là Si-môn, đã nhiều năm trở tài mê hoặc quần chúng, làm cho cả dân Sa-ma-ri già trẻ đều ngạc nhiên, kính phục, và tưởng thầy là vị cứu tinh có quyền năng của Thượng Đế. ¹²Nhưng khi nghe Phi-líp giảng giải về Chúa Cứu Thế Giê-xu và Nước Trời, dân Sa-ma-ri cả nam lẫn nữ đều tin Chúa và chịu báp-tem. ¹³Si-môn cũng xin theo Đạo, chịu báp-tem và ở luôn bên cạnh Phi-líp. Thấy các việc kỳ diệu và phép lạ lớn lao Phi-líp làm, Si-môn kinh ngạc vô cùng.

¹⁴Các sứ đồ tại Giê-ru-sa-lem nghe tin xứ Sa-ma-ri đã tiếp nhận Đạo Chúa, liền sai Phê-rô và Giảng đến thăm. ¹⁵Tới nơi, hai ông cầu nguyện để tín hữu Sa-ma-ri được nhận lãnh Thánh Linh. ¹⁶Trông số người mới tin Chúa, Thánh Linh chưa giảng trên ai cả; họ chỉ mới chịu báp-tem nhân Danh Chúa

^b Nt Con Loài Người

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 8:17

Giê-xu.¹⁷ Phê-rô và Giăng đặt tay, các tín hữu liền nhận lãnh Thánh Linh.

¹⁸Thấy hai sứ đồ đặt tay lên ai thì người ấy nhận được Thánh Linh, Si-môn đem em bạc dâng cho hai sứ đồ,¹⁹ và năn nỉ: “Xin quý ông cho tôi quyền phép ấy, để người nào tôi đặt tay lên cũng nhận lãnh Thánh Linh.”²⁰ Nhưng Phê-rô đáp: “Tiền bạc anh cũng hư vong theo anh, vì anh dám đem bạc mua ân tứ Chúa.”²¹

Anh chẳng dự phần gì trong công cuộc cứu rỗi,^a vì lòng anh gian tà trước mặt Chúa.²² Anh phải ăn năn tội lỗi, và cầu xin Chúa, may ra Chúa sẽ tha thứ cho anh tư tưởng tà ác ấy,²³ vì tôi thấy anh c hìm nơi khốn khổ, bị tội ác trói buộc.”

²⁴Si-môn khẩn khoản: “Xin các ông cầu u Chúa giùm tôi, để tôi thoát khỏi những g điều kinh khiếp ấy.”

²⁵Sau khi làm chứng và công bố lời Chúa, Phê-rô và Giăng trở về Giê-ru-sa-lem. Trên đường về, họ truyền bá Phúc Âm tại nhiều làng mạc Sa-ma-ri.

Thái Giám Ê-thi-ô-bi

²⁶Một thiên sứ đến bảo Phi-líp: “Hãy đứng dậy đi về hướng nam, tới quãng đường giữa Giê-ru-sa-lem và Ga-xa, là nơi nơi hoang vắng.”²⁷ Phi-líp đứng dậy lên đường, trong khi viên thái giám quân đốc ngăn khổ nữ hoàng Can-đác nước Ê-thi-ô-bi cũng đi đường ấy. Ông vừa lên Giê-ru-sa-lem thờ phượng tại Đền Thờ.²⁸ Trên đường về, ông ngồi xe đọc sách tiên tri Ê-sa.²⁹ Thánh Linh bảo Phi-líp: “Con lên đi! Đuổi cho kịp xe đó!”³⁰ Phi-líp chạy đến, nghe thái giám đang đọc sách Ê-sa, liền hỏi: “Ông có hiểu đoạn văn đang đọc không?”³¹ Thái giám trả lời

lời: “Không có người giải nghĩa, làm sao tôi hiểu được?” Rồi ông mời Phi-líp lên xe.³² Đoạn Thánh Kinh ông đọc như sau:

“Người khác nào chiến bị dẫn đến l ò thịt,

Như chiến con nín lặng trước mặt t hợ hốt lòng,

Người không hề mở miệng phản đối.

³³Người ta sỉ nhục Người, bắt chấp c ả công lý,

Còn ai sẽ kể lại cuộc đời Người?

Vì mạng sống Người đã bị cất khỏi mặt đất.”

³⁴Thái giám hỏi Phi-líp: “Nhà tiên tri nói về ai đây? Về chính ông ta hay người nào khác?”³⁵ Bắt đầu từ đoạn Thánh Kinh ấy, Phi-líp giảng giải về Chúa Giê-xu.³⁶ Đọc đường, đi ngang lạch nước, thái giám hỏi: “Sẵn nước đây! Có gì ngăn trở tôi chịu báp-tem không?”^b

³⁸Thái giám ra lệnh dừng xe, hai người xuống nước, và Phi-líp làm báp-tem cho thái giám.³⁹ Họ vừa ra khỏi nước, Thánh Linh của Chúa đem Phi-líp đi ngay. Thái giám không thấy ông nữa, nhưng cứ hân hoan lên đường.⁴⁰ Được Chúa đưa đến thành A-xốt, Phi-líp tiếp tục công bố Phúc Âm tại các thành phố trên đường đi đến hải cảng Sê-sa-rê.

9

Sau-lơ Tin Chúa

Sau-lơ vẫn tiếp tục đe dọa giết hại các tín đồ của Chúa. Ông đến xin thầy tế lễ ễ tối cao² viết thư gửi các hội trưởng thành phố Đa-mách, yêu cầu giúp ông lùng

^a Nt việc này

^b Có bản cũ thêm câu 37: Phi-líp nói: “Nếu ông hết lòng tin, ông có thể chịu báp-tem.” Thái giám quả quyết: “Tôi tin Chúa Cứu Thế Giê-xu là Con Thượng Đế.”

g bắt tất cả tín đồ nam nữ, trở lại giải về Giê-ru-sa-lem.³ Trên đường gần đến thành Đa-mách, thành linh có ánh sáng từ trời chiếu rọi chung quanh Sau-lơ.⁴ Ông ngã xuống đất, và nghe có tiếng gọi: “Sau-lơ, Sau-lơ, sao con bức hại Ta?”⁵ Sau-lơ sợ hãi: “Chúa là ai?” Chúa đáp: “Ta là Giê-xu, mà con đang bức hại.”⁶ Con hãy đứng dậy đi vào thành, ngươi ta sẽ chỉ dẫn cho con điều phải làm.”

⁷Những bạn đồng hành của Sau-lơ đứng lặng yên kinh ngạc, vì nghe tiếng va ng nhưng chẳng thấy ai.⁸ Sau-lơ đứng dậy, mắt vẫn mở nhưng không thấy được. Người ta nắm tay dắt ông vào thành Đa-mách.⁹ Suốt ba ngày, Sau-lơ mù hẳn, cũng g chẳng ăn uống được.

¹⁰Tại Đa-mách có một tín hữu tên là A-na-nia. Chúa gọi ông trong một khả tượng:^a “A-na-nia!” Ông thưa: “Lạy Chúa, con đây!”¹¹ Chúa bảo: “Con đứng dậy đi đến phố Thăng, tìm nhà Giu-đa, hỏi thăm Sau-lơ người Tạt-sơ. Sau-lơ đang cầu nguyện,¹² lúc ấy đã được Ta cho thấy trong khả tượng rằng con sẽ đến đặt tay, để được sáng mắt lại.”

¹³Nhưng A-na-nia thưa: “Lạy Chúa, con nghe tên này đã khủng bố hội thánh của Chúa tại Giê-ru-sa-lem.¹⁴ Và tại đây, nó cũng được thầy tế lễ tối cao ủy quyền bắt trời tất cả những người kêu cầu Danh Chúa.”¹⁵ Nhưng Chúa dạy: “Con cứ đi! Ta đã lựa chọn người này để truyền bá Danh Ta cho các dân tộc nước ngoài, cho các vua và cho dân Y-sơ-ra-ên.

¹⁶Ta sẽ tỏ cho Sau-lơ biết rằng ông sẽ phải chịu nhiều thống khổ vì Danh Ta.”

¹⁷A-na-nia đi tìm Sau-lơ, đặt tay trên mình ông: “Anh Sau-lơ, Chúa Giê-xu đã

hiện ra gặp anh trên đường. Ngài sai tôi đến đây, để anh được sáng mắt lại và đậy Thánh Linh.”¹⁸ Lập tức, có vật gì như cái vảy từ mắt Sau-lơ rơi xuống, và ông thấy rõ. Ông liền đứng dậy chịu lễ báp-têm.¹⁹ Sau khi ăn uống, sức khỏe hồi phục, Sau-lơ ở lại với các tín hữu Đa-mách một vài ngày.

Sau-lơ Truyền Bá Phúc Âm ở Sy-ri

²⁰Sau-lơ lập tức đến các hội trường công bố: “Giê-xu là Chúa Cứu Thế, Con Thượng Đế!”²¹ Mọi người nghe đều kinh ngạc hỏi nhau: “Đây không phải là người đã từng khủng bố các môn đệ của Giê-xu tại Giê-ru-sa-lem, và đến Đa-mách để bắt trời họ, giải về cho các thầy trụ ởng tế sao?”²² Nhưng Sau-lơ giảng dạy ngày càng mạnh mẽ, dùng lập luận đanh thép chứng minh Giê-xu là Chúa Cứu Thế, khiến cho cộng đồng Do Thái tại Đa-mách phải rối loạn.²³ Một thời gian sau, người Do Thái bàn mưu hạ sát Sau-lơ,²⁴ nhưng Sau-lơ biết được âm mưu đó. Họ bắt người ngày đêm canh gác cổng thành để giết ông.²⁵ Nhưng giữa đêm, các tín hữu nhân lúc tối trời, đặt ông vào chiếc thùng lớn, rồi dùng xuống bên ngoài vách thành.

Sau-lơ Về Thủ Đô Giê-ru-sa-lem^b

²⁶Sau-lơ về Giê-ru-sa-lem, cố gắng kết thân với các tín hữu; nhưng họ đều sợ ông, ngờ ông không thật lòng tin Chúa.²⁷ Ba-na-ba liền đưa Sau-lơ đến giới thiệu với các sứ đồ, báo cáo việc Sau-lơ đã thấy Chúa trên đường đi Đa-mách, được nghe tiếng Chúa, và sau đó đã can đảm công bố Danh Chúa Giê-xu

^a Một hiện tượng Chúa cho con người thấy – thường trong lúc tâm trí tỉnh táo – để hiểu biết ý định, mệnh lệnh, chương trình của Chúa

^b Xin xem chú thích 2:14

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 9:28

tại thành Đa-mách.²⁸Từ đó, Sau-lơ ở lại với các tín hữu, đi khắp thủ đô Giê-ru-sa-lem,²⁹nhân Danh Chúa truyền giảng Phúc Âm cách dạn dĩ. Ông cũng tranh luận với nhóm người Do Thái theo văn hóa Hy Lạp, nên họ tìm cách giết ông.³⁰Anh em tín hữu được tin ấy, liền đem ông xuống hải cảng Sê-sa-rê, rồi đưa đi Tạt-sơ.^a

Phê-rô Đến Ly-đa và Gia-pha

³¹Hội thánh khắp xứ Giu-đê, Ga-li-lê và Sa-ma-ri được hưởng một thời kỳ bình an, và ngày càng vững mạnh. Hội thánh ánh sáng tiến bộ trong niềm kính sợ Chúa và sự khích lệ của Thánh Linh, nên số tín hữu ngày càng gia tăng.

³²Phê-rô đi khắp nơi truyền bá Phúc Âm, và đến thăm các tín hữu tại Ly-đa.³³Gặp một người bại tên Ê-nê, nằm liệt trên giường đã tám năm,³⁴Phê-rô bảo: “Ông Ê-nê, Chúa Cứu Thế Giê-xu chữa cho ông lành. Ông hãy đứng dậy dọn dẹp giường.” Lập tức Ê-nê đứng dậy.³⁵Tất cả nhân dân Ly-đa và Sa-rôn thấy Ê-nê được lành, đều trở lại với Chúa.

³⁶Tại Gia-pha,^b có một nữ tín hữu tên Ta-bi-tha (nghĩa là “con linh dương”^c), chuyên làm việc cứu tế, từ thiện.³⁷Lúc đó bà mắc bệnh rồi qua đời. Người ta tá m rửa thi hài, và đem quần tại căn phòng gác trên gác.³⁸Nghe tin Phê-rô ở Ly-đa, gần Gia-pha, các tín hữu sai hai người đi mời ông xuống gặp.

³⁹Phê-rô đứng dậy theo hai người ấy xuống Gia-pha. Đến nơi, họ đưa ông lên căn phòng trên gác. Các quả phụ ở đó đứng bên ông, vừa khóc vừa đưa cho ông xem các chiếc áo dài, áo choàng mà

Ta-bi-tha đã may cho.⁴⁰Phê-rô bảo họ ra ngoài, rồi quỳ xuống cầu nguyện, và quây sang nói với thi hài: “Ta-bi-tha, đứng dậy!” Ta-bi-tha mở mắt trông thấy Phê-rô, liền ngồi dậy.⁴¹Ông đưa tay đỡ bà đứng lên, rồi gọi các tín hữu và các quả phụ đến, cho gặp người vừa sống lại.⁴²Cả dân thành Gia-pha biết rõ việc ấy, nên có nhiều người tin Chúa.⁴³Phê-rô ở lại Gia-pha lâu ngày, tại nhà Si-môn thợ thuộc da.

10

Cột-nây Nghe Tiếng Chúa

Tại Sê-sa-rê, có một người tên Cột-nây, làm đại đội trưởng trong trung đoàn Ý-đại-lợi.²Ông và mọi người trong nhà đều có lòng mộ Đạo, kính sợ Thượng Đế. Cột-nây rộng rãi cứu tế dân nghèo, và siêng năng cầu nguyện.³Một hôm, vào khoảng ba giờ chiều, ông thấy rõ trong khải tượng một thiên sứ của Thượng Đế đến gọi “Cột-nây!”⁴Ông nhìn sững thiên sứ, sợ hãi: “Thưa ngài, có việc gì?” Thiên sứ nói: “Lời cầu nguyện và việc cứu tế của ông đã được Thượng Đế ghi nhận.⁵Bây giờ ông cho người đến Gia-pha, mời Si-môn Phê-rô về đây.⁶Ông này đang trọ trong nhà Si-môn thợ thuộc da, gần bờ biển. Phê-rô sẽ bảo ông mọi việc phải làm.”

⁷Khi thiên sứ đi rồi, Cột-nây gọi hai gia nhân và một binh sĩ có lòng mộ Đạo, thuật cho họ nghe khải tượng, rồi sai đi Gia-pha.

Khải Tượng của Phê-rô

⁹Hôm sau, vào khoảng giữa trưa, khi người nhà Cột-nây gần đến Gia-pha, Phê-rô lên sân thượng cầu nguyện.¹⁰Phê-rô

^a Thành phố Tạt-sơ là quê hương Sau-lơ

^b Hải cảng Jaffa

^c Tên Hy Lạp là Dorkas (Đô-ca)

ơ đang đói, muốn ăn; nhưng khi thức ăn dọn lên, ông xuất thần, ¹¹thấy trời mở rã và một vật như tấm vải lớn buộc bốn góc hạ xuống đất, ¹²trong đó có đủ loài thú vật, loài bò sát và loài chim trời. ¹³Thình lình có tiếng gọi: “Phê-rơ, con dậy làm thịt mà ăn.” ¹⁴Phê-rơ nói: “Lạy Chúa, con không dám, vì con không hề ăn vật gì phạm tục ô uế.”^a

¹⁵Tiếng ấy lại bảo ông lần nữa: “Vật gì được Thượng Đế tẩy sạch thì không còn ô uế nữa.” ¹⁶Lời đó lặp lại ba lần, rồi vật kia được thu lên trời. ¹⁷Phê-rơ đang phân vân suy nghiệm ý nghĩa khả tượng ấy, thì người nhà Cọt-nây đã đến kêu cổng, ¹⁸và hỏi: “Si-môn Phê-rơ có đây không?” ¹⁹Phê-rơ cứ ngầm nghĩ về khả tượng thì nghe Thánh Linh bảo: “Này! Có ba người đang tìm con. ²⁰Con cứ đứng dậy, xuống đi với họ. Đừng nghi ngờ, vì Ta đã sai họ đến.” ²¹Phê-rơ xuống báo người nhà Cọt-nây: “Tôi chính là người các ông đang tìm. Các ông đến đây có việc gì?” ²²Họ đáp: “Đại đội trưởng Cọt-nây sai chúng tôi đến. Chủ chúng tôi là người công chính và kính sợ Thượng Đế, được cả người Do Thái khen ngợi. ^bThượng Đế sai thiên sứ bảo chủ chúng tôi mời ông về nhà để nghe lời ông chỉ dạy.” ²³Phê-rơ đưa họ vào nhà nghỉ đêm. Sáng sau, ông lên đường với họ, có vài anh em tín hữu Gia-pha cùng đi.

Phê-rơ Đến Nhà Cọt-nây

²⁴Hôm sau, Phê-rơ đến Sê-sa-rê. Lúc ấy, Cọt-nây đã mời họ hàng, thân hữu họp lại chờ đợi. ²⁵Thấy Phê-rơ đến, Cọt-nây ra đón, quỳ lạy dưới chân. ²⁶Nhưng Phê-rơ đỡ Cọt-nây đứng dậy: “Xin ông

đứng lên, tôi cũng chỉ là người như ông.”

²⁷Vừa nói vừa bước vào nhà, Phê-rơ nhận thấy có nhiều người đang nhóm họp. ²⁸Ông nói: “Quý vị đều biết rõ, người Do Thái không được phép kết thân hoặc giao thiệp với người nước ngoài. Tuy nhiên, Thượng Đế đã dạy tôi không được kỳ thị chủng tộc.”^c ²⁹Vì thế, tôi không ngần ngại đến ngay khi quý ông mời. VẬY, xin hỏi quý ông mời tôi đến có việc gì?”

³⁰Cọt-nây trả lời: “Bốn ngày trước, chúng tôi vào giờ này – ba giờ chiều – tôi đang cầu nguyện trong nhà. Thình lình một người mặc áo sáng chói đến đứng trước mặt, ³¹bảo tôi: ‘Lời cầu nguyện và việc cứu tế ông đã được Thượng Đế ghi nhận. ³²Bây giờ ông cho người đến Gia-pha, mời Si-môn Phê-rơ về đây. Ông này đang trọ nhà Si-môn, thợ thuyền da, ở cạnh bờ biển.’ ³³Tôi lập tức sai người mời ông; nay ông đã vui lòng đến tận đây. Toàn thể chúng tôi đang nhóm họp trước mặt Thượng Đế, để nghe tất cả những điều Chúa đã truyền dạy ông.”

Phê-rơ Giảng Giải Phúc Âm

³⁴Phê-rơ nói: “Bây giờ, tôi biết chắc chắn Thượng Đế không thiên vị ai. ³⁵Bất kể thuộc dân tộc nào, hề ai kính sợ Chúa và làm điều công chính, Chúa đều tiếp nhận. ³⁶Chúa Cứu Thế Giê-xu, là Chúa muốn dân, đã công bố Phúc Âm của Thượng Đế cho dân Y-sơ-ra-ên. ³⁷Như quý ông biết, sau khi Giảng giảng dạy về lễ báp-tem, Đạo Chúa được truyền giảng từ xứ Ga-li-lê, và phổ biến khắp xứ Giu-đê. ³⁸Thượng Đế

^a Người Do Thái không bao giờ ăn những động vật này vì cho là ô uế

^b Nt làm chứng tối

^c Nt không được gọi người nào là phạm tục, ô uế

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 10:39

đã cho Chúa Giê-xu người Na-xa-rét đầy Thánh Linh và quyền năng. Chúa đi khắp nơi làm việc thiện và chữa lành tất cả những người bị quỷ áp bức, vì Thượng Đế ở với Ngài.

³⁹“Chúng tôi đã chứng kiến tất cả những việc Ngài làm trong nước Y-sơ-ra-ê n và tại Giê-ru-sa-lem. Người Do Thái đã giết Ngài trên cây thập tự.”^{40,41} Đến ngày thứ ba, Thượng Đế cho Ngài sống lại và hiện ra trước những người được Thượng Đế lựa chọn làm nhân chứng. Ngài không hiện ra cho mọi người, nhưng cho chúng tôi, là những người được ăn uống với Ngài sau khi Ngài sống lại.⁴² Chúa hứa bảo chúng tôi công bố Phúc Âm mọi nơi, làm chứng rằng Thượng Đế đã lập Ngài làm Chánh Án xét xử mọi người sống và người chết.⁴³ Tất cả các nhà tiên tri đều viết về Chúa Cứu Thế: Mọi người tin Ngài đều được tha tội nhờ Danh Ngài.”

⁴⁴Phê-rô còn đang nói, Thánh Linh đã giáng trên mọi người nghe.⁴⁵ Các tín hữu Do Thái^a đi theo Phê-rô đều kinh ngạc vì người nước ngoài cũng nhận được ân tứ Thánh Linh.⁴⁶ Họ nghe những người ấy nói ngoại ngữ và tôn vinh Thượng Đế. Phê-rô hỏi:⁴⁷“Ai có thể từ chối làm báp-tem bằng nước cho những người này, vì họ đã nhận lãnh Thánh Linh cũng như chúng ta.”⁴⁸ Vậy, ông làm báp-tem cho họ, nhân Danh Chúa Cứu Thế Giê-xu. Sau đó họ mời ông ở lại thêm vài ngày.

11

Phê-rô Phúc Trình cho Hội Thánh

Các sứ đồ và anh em tín hữu xứ Giu-đê nghe tin người nước ngoài cũng đã tiếp nhận Phúc Âm.² Trở về Giê-ru-sa-lem,

Phê-rô bị các tín hữu Do Thái^a chỉ trích:³“Ông dám đến thăm và ăn chung với người nước ngoài.”^b Nhưng Phê-rô đem mọi việc tường trình theo thứ tự:⁵“Tại thành Gia-pha, tôi đang cầu nguyện thì chợt xuất thần, thấy khả tượng: Có vật gì giống như tấm vải lớn buộc bốn góc từ trời sa xuống trước mặt tôi.⁶ Tôi chăm chú nhìn, thấy bên trong có các loài súc vật, dã thú, bò sát và chim trời.⁷ Tôi nghe có tiếng gọi: ‘Phê-rô, con đừng làm thịt mà ăn!’

⁸“Nhưng tôi thưa: ‘Lạy Chúa, con không dám, vì con không hề ăn vật gì phạm tục, ô uế.’⁹ Tiếng từ trời lại bảo: ‘Vật gì được Thượng Đế tẩy sạch thì không còn là ô uế nữa.’¹⁰ Tiếng đó lặp lại ba lần, rồi mọi vật được thu lên trời.¹¹ Ngay lúc ấy, có ba người từ Sê-sa-rê đến, đứng chân trước nhà tôi đang trọ.¹² Thánh Linh bảo tôi đừng e ngại, cứ đi với họ. Ngoài ra, có sáu anh em đây cùng đến nhà Cọt-nây với tôi.¹³ Chúng tôi nghe Cọt-nây kể lại chuyện thiên sứ hiện đến bảo ông: ‘Hãy sai người đến Gia-pha mời Phê-rô.¹⁴ Người ấy sẽ truyền lời Chúa cho ông, nhờ đó ông và mọi người trong nhà sẽ được cứu.’¹⁵ Khi tôi bắt đầu giảng, Thánh Linh liền giáng trên họ, như Ngài đã giáng trên chúng ta lúc đầu.¹⁶ Tôi nhớ lại lời Chúa dạy: ‘Giăng làm báp-tem bằng nước; nhưng các con sẽ nhận báp-tem bằng Thánh Linh.’¹⁷ Vậy nếu Thượng Đế ban Thánh Linh^c cho họ, như Ngài đã ban cho chúng ta, là người tin Chúa Cứu Thế Giê-xu, thì tôi là ai mà dám ngăn cản Thượng Đế?”

^a Nt những người chịu cắt bì

^b Nt những người không chịu cắt bì

^c Nt ân tứ

12

¹⁸Nghe xong, họ liền thôi chỉ trích ông, và tôn vinh Thượng Đế: “Thế là Chúa cũng cho các dân tộc nước ngoài cơ hội hối cải để được sống.”

Hội Thánh tại An-ti-ốt (Sy-ri)

¹⁹Trong vòng các tín hữu tân mác khấp nơi vì vụ khùng bố khi Ê-tiên qua đời, một số đến tận Phê-ni-xi, Síp và An-ti-ốt truyền giáo cho người Do Thái. ²⁰Cũng có mấy tín hữu quê ở Síp và Ly-bi đến An-ti-ốt giảng về Chúa Giê-xu cho người Hy Lạp. ²¹Chúa cùng làm việc với họ, nên có đông người ăn năn tin Chúa. ²²Tin tức đưa về Giê-ru-sa-lem; hội thánh liền cử Ba-na-ba đến An-ti-ốt. ²³Khi đến nơi, thấy công việc của Thượng Đế, ông rất vui mừng, khích lệ anh em hết lòng trung tín với Chúa. ²⁴Ba-na-ba là người đạo đức, đầy Thánh Linh và đức tin. Ông đi đâu nhiều người đến với Chúa.

^{25,26}Sau đó, Ba-na-ba lên Tạt-sơ tìm Sau-lơ, đưa về An-ti-ốt. Suốt một năm, hai ông nhóm họp với hội thánh và huấn luyện rất nhiều người. Tại An-ti-ốt, lần đầu tiên tín đồ được gọi là “người của Chúa Cứu Thế.”^a

Hội Thánh Cứu Đới

²⁷Trong khi đó, có mấy tiên tri từ Giê-ru-sa-lem xuống An-ti-ốt. ²⁸Tiên tri A-ga-bút được Thánh Linh hướng dẫn, đứng lên tiên đoán thế giới sẽ bị nạn đói lớn. Quả nhiên, nạn đói xảy ra vào thời hoàng đế Cô-lốt. ²⁹Các tín hữu nước ngoài quyết định mỗi người tùy theo khả năng gửi quà cứu trợ anh em tín hữu xứ Giu-đê. ³⁰Họ nhờ Ba-na-ba và Sau-lơ đem tặng phẩm về trao cho các trưởng lão.

Phê-rơ Bị Tổng Giam

Vào thời ấy, vua Hê-rốt thẳng tay khùng bố một số người trong hội thánh. ²Vua sai chém đầu Gia-cơ anh của Giăng-g. ³Thấy người Do Thái hài lòng, vua lại sai bắt Phê-rơ vào ngày lễ Vượt Qua.^c ⁴Vua ra lệnh tổng giam Phê-rơ, giao cho bốn tiểu đội^d canh gác, định sau lễ Vượt Qua sẽ đem xử tử trước nhân dân. ⁵Vậy Phê-rơ bị giam trong ngục, còn hội thánh cứ sốt sắng cầu nguyện cho ông trước mặt Chúa.

Cuộc Vượt Ngục Ly Kỳ

⁶Trước ngày Hê-rốt định đem ông ra xử tử, Phê-rơ bị trói chặt bằng hai dây xích, nằm ngủ giữa hai binh sĩ. Trước cửa ngục có lính canh gác. ⁷Thình lình, một thiên sứ của Chúa hiện đến, ánh sáng soi vào ngục tối. Thiên sứ đập vào hông Phê-rơ, đánh thức và giục ông: “Dậy nhanh lên!” Dây xích liền rơi khỏi tay ông. ⁸Thiên sứ tiếp: “Ông mặc áo^e và mang dép vào.” Phê-rơ làm theo. Thiên sứ lại bảo: “Ông khoác áo choàng, rồi theo tôi.” ⁹Phê-rơ theo thiên sứ đi ra nhưng không biết là chuyện thật, cứ ngỡ mình thấy khải tượng. ¹⁰Thiên sứ dẫn Phê-rơ qua hai trạm gác; đến cổng sắt dẫn vào thành phố, cổng tự mở ra cho họ bước qua. Đi chung một quãng đường nữa, thiên sứ từ giã Phê-rơ.

¹¹Phê-rơ chợt tỉnh, tự nhủ: “Bây giờ, tôi biết chắc Chúa đã sai thiên sứ giải thoát tôi khỏi tay Hê-rốt và khỏi ám mưu của người Do Thái.” ¹²Phê-rơ đến nhà Ma-ri mẹ của Giăng, biệt danh là Mác. Trong nhà, nhiều

^a Ctd người Cơ Đốc

^b Hoàng đế La Mã Claudius (trị vì năm 41-54)

^c Nt lễ Bánh Không Men (đồng thời với lễ Vượt Qua)

^d Mỗi tiểu đội của Hê-rốt gồm bốn binh sĩ

^e Nt thất lạng

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 12:13

người đang nhóm họp cầu nguyện. ¹³Pê-rô gõ cửa ngoài; người tớ gái tên Rô-đa ra nghe ngóng. ¹⁴Nhận ra tiếng Pê-rô, chị mừng quýnh, quên mở cửa, hốt hẩ chạy vào báo tin rằng Pê-rô đã về tới cửa. ¹⁵Mọi người trách: “Chị điên mất rồi!” Nhưng chị cứ quả quyết là thật. Họ giải thích: “Đó là thiên sứ của Pê-rô.” ¹⁶Pê-rô tiếp tục gõ. Mở cửa nhìn thấy ông, họ vô cùng sửng sốt. ¹⁷Ông lấy tay ra dấu cho họ im lặng, rồi thuật việc Chúa giải cứu khỏi ngục. Ông nhờ họ báo tin cho Gia-cơ và các anh em, rồi lánh sang nơi khác.

¹⁸Sáng hôm sau, quân lính xôn xao dũ dội vì không thấy Pê-rô đâu cả. ¹⁹Hê-rốt sai người tìm kiếm không được, liền ra lệnh tra tấn và xử tử cả đội lính gác. Sau đó, vua rời xứ Giu-đê, xuống ở thành Sê-sa-rê.

Hê-rốt A-c-ríp-ba I Chết

²⁰Hê-rốt căm giận dân chúng hai thành Ty-rô và Si-đôn. Tuy nhiên, sau khi mua chuộc được Ba-la-tư, là cận thần của vua, sứ giả hai thành phố đó đến xin cầu hòa, vì cần mua thực phẩm trong nước vua. ²¹Đến ngày đã định, vua Hê-rốt mặc cẩm bào, ngồi trên ngai hiểu dụ nhân dân. ²²Dân chúng tâng bốc: “Đây là tiếng nói của thần linh, không phải tiếng người.” ²³Lập tức một thiên sứ của Chúa đánh vua, vì vua đã giành vinh quang của Chúa.^a Vua bị trùng ký sinh cắn lủng ruột mà tắt thở.^b

²⁴Đạo Chúa tiếp tục phát triển; số tín hữu càng gia tăng. ²⁵Sau khi hoàn thành công tác, Ba-na-ba và Sau-lô rời Giê-ru-sa-lem về An-ti-ốt, đem theo Giảng, biệt danh là Mác.

13

Vòng Truyền Giáo Thứ Nhất của Phao-lô

Hội thánh An-ti-ốt có năm nhà tiên tri và giáo sư: Ba-na-ba, Si-mê-ôn (còn có tên là Người Đen), Lu-si-út (quê ở Ly-bi),^c Ma-na-ên (em nuôi vua chư hầu Hê-rốt) và Sau-lô. ²Khi hội thánh đang thờ phượng Chúa và nhịn ăn, Thánh Linh bảo: “Hãy dành riêng Ba-na-ba và Sau-lô cho Ta, để làm công việc Ta ấn định.” ³Sau khi nhịn ăn cầu nguyện, hội thánh đặt tay và tiễn hai ông lên đường.

Đảo Síp

⁴Được Thánh Linh ủy nhiệm, Ba-na-ba và Sau-lô liền xuống Sê-lê-xi đi thuyền đến đảo Síp.^e ⁵Cấp bến Sa-lâm, họ lần lượt công bố Đạo Chúa trong các hội trường Do Thái khắp đảo Síp. Giảng cùng đi theo phụ tá. ⁶Tại Ba-phố, có Ba-giê-xu, biệt danh Ê-li-ma, là phù thủy người Do Thái, mạo xưng là tiên tri. ⁷Ba-giê-xu quen thân tổng trấn Sê-giu Pha-ô-lô. Tổng trấn là người khôn ngoan, sai mời Ba-na-ba và Sau-lô đến giảng Đạo Chúa. ⁸Nhưng phù thủy Ê-li-ma chống đối hai ông, tìm cách khuyên tổng trấn đừng tin Chúa. ⁹Bấy giờ Sau-lô – biệt danh là Phao-lô – được đầy tớ Thánh Linh, quắc mắt nhìn tên phù thủy: ¹⁰“Anh là người đầy gian trá xảo quyệt, là con ác quỷ, kẻ thù công lý! Anh không ngưng phá hoại công việc^f Chúa sao? ¹¹Này, Chúa ra tay phạt anh bị mù, không nhìn thấy mặt trời

^c Nt Cyrenaios (người xứ Cyren thuộc nước Ly-bi)

^d Nt kêu gọi

^e Nt Kúpros (Cyprus)

^f Nt làm công việc đường thẳng

^a Nt không dâng vinh quang cho Chúa

^b Nt bị sâu ăn ruột

một thời gian.” Lập tức bóng tối dày đặc bao phủ Ê-li-ma. Ông phải quờ quạng tìm người dẫn dắt. ¹²Thấy việc phi thường, tổng trấn liền tin Chúa, và ngạc nhiên về Đạo Chúa.

Thành An-ti-ốt xứ Bi-si-di

¹³Phao-lô và các bạn từ Ba-phố xuống gò tàu đi Bết-ga xứ Bam-phi-li; còn Giăng rời họ trở về Giê-ru-sa-lem. ¹⁴Từ Bết-ga, họ đến An-ti-ốt xứ Bi-si-di. Ngày thứ bảy họ vào thăm hội trường Do Thái. ¹⁵Sau khi đọc sách luật Mai-sen và các sách tiên tri, các quản lý hội trường sai người mời Phao-lô và Ba-na-ba: “Thưa các ông, nếu các ông có lời khích lệ dân chúng, thì xin cứ nói.” ¹⁶Phao-lô đứng dậy đưa tay chào và phát biểu: “Thưa đồng bào, thưa quý vị có lòng kính sợ Thượng Đế:

¹⁷“Thượng Đế của dân Y-sơ-ra-ên đã chọn tổ tiên chúng ta, cho họ thịnh vượng tại xứ Ai Cập, dùng quyền năng phi thường diu dắt họ ra khỏi xứ đó. ¹⁸Suốt bốn mươi năm, Ngài nhẫn nại chịu đựng họ giữa sa mạc. ¹⁹Sau khi tiêu diệt bảy dân tộc xứ Ca-na-an, Ngài chia đất cho họ làm sản nghiệp.

²⁰“Trong bốn trăm năm mươi năm, Chúa hứa lập các thẩm phán lãnh đạo họ đến đời tiên tri Sa-mu-ên. ²¹Theo lời thỉnh cầu của nhân dân, Thượng Đế lập Sau-lơ con Kịch, thuộc đại tộc Bê-n-gia-min, làm vua trong bốn mươi năm. ²²Sau khi truất phế Sau-lơ, Chúa đặt Đa-vít lên ngai và chúng nhận: ‘Ta đã tìm thấy Đa-vít con Giê-sê, là người làm Ta hài lòng; Đa-vít sẽ thực hiện chương trình Ta.’ ²³Đúng theo lời hứa, Thượng Đế lập Chúa Giê-xu, là hậu tự Đa-vít, làm Cứu Chúa của Y-sơ-ra-ên.

²⁴“Trước khi Chúa Cứu Thế đến, Ngài đã dạy nhân dân phải ăn năn tội lỗi và chịu báp-tem. ²⁵Khi hoàn thành nhiệm vụ, Ngài tuyên bố: ‘Anh em tưởng tôi là ai? Tôi không phải là Chúa Cứu Thế. Chúa đến sau tôi, nhưng tôi không đáng hầu hạ^a Ngài.’

²⁶“Thưa đồng bào và quý vị có lòng kính sợ Thượng Đế: Chúa Cứu Thế^b đã đến với chúng ta. ²⁷Vì dân thành Giê-ru-sa-lem và các cấp lãnh đạo không biết Chúa, cũng không hiểu các lời tiên tri thề hứa đọc ngày thứ bảy,^c nên đã giết Chúa và vô tình làm ứng nghiệm lời tiên tri. ²⁸Dù không tìm được lý do khép Ngài vào tội tử hình, họ vẫn cứ xin Phi-lát giết Ngài. ²⁹Sau khi làm ứng nghiệm mọi lời đã chép về Chúa, họ gỡ thi hài Ngài khỏi cây thập tự và táng trong ngôi mộ. ³⁰Nhưng Thượng Đế đã cho Ngài sống lại! ³¹Trong nhiều ngày liên tiếp, Chúa hiện ra gặp những người từng theo Ngài từ xứ Ga-li-lê đến Giê-ru-sa-lem; và hiện nay họ còn làm chứng về Ngài cho nhân dân.

^{32,33}“Chúng tôi xin công bố Tin Mừng cho quý vị: Điều Thượng Đế hứa với tổ tiên chúng ta ngày trước, Ngài đã thực hiện trong thời đại chúng ta: Ngài đã khiến Chúa Giê-xu sống lại, như Thi Thiên thứ hai đã viết:

‘Người là Con Ta,
Ngày nay Ta đã sinh Người.’^d

³⁴Thượng Đế hứa cho Ngài sống lại, không bao giờ bị mục nát:

‘Ta sẽ cho Con đặc ân,^e
Mà Ta đã hứa với Đa-vít,’ và

^a Nt cõi dếp
^b Nt Đạo Cứu Rỗi
^c Nt Sabbat
^d Thi 2:7
^e Nt ân tứ thánh

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 13:35

³⁵Chúa không để Đấng Thánh Ngài bị mục nát.^a

³⁶“Lời hứa ấy không phải nói về Đa-vít, vì sau khi phục vụ Thượng Đế suốt đời, Đa-vít đã chết, được an táng bên cạnh tổ phụ, và thi hài cũng rữa nát như mọi người.³⁷Nhưng Đấng sống lại do quyền Thượng Đế thì không hề mục nát.³⁸Vậy, thưa quý vị, nhờ Chúa Giê-xu, quý vị được nghe công bố ân tha tội của Thượng Đế: ³⁹‘Ai tin Chúa Cứu Thế đều được tha thứ tất cả tội lỗi, và được Chúa thừa nhận là người công chính.’ Đó là điều mà luật pháp Mai-sen không bao giờ thực hiện.⁴⁰Xin quý vị thận trọng, vì có lời tiên tri cảnh cáo:

⁴¹‘Này, những kẻ khinh thường chân lý

Hãy nhìn xem, kinh ngạc,

Rồi bị diệt vong!

Vì trong đời các ngươi, Ta sẽ làm một việc,

Đù ai thuật lại các ngươi cũng chẳng tin.’^b

⁴²Khi Phao-lô và Ba-na-ba bước ra khỏi hội trường, dân chúng nài nỉ hai ông trở lại giảng giải thêm Đạo Chúa ngày thứ bảy tuần sau.⁴³Giải tán xong, nhiều người Do Thái và người bản xứ theo đạo Do Thái đi theo Phao-lô và Ba-na-ba. Hai ông nói chuyện với họ, và khích lệ họ tiếp tục sống trong ân phúc Chúa.

⁴⁴Ngày thứ bảy sau, hầu hết dân trong thành tập họp để nghe Đạo Chúa.⁴⁵Tất cả quần chúng đông đảo, các nhà lãnh đạo Do Thái sinh lòng ganh tị, phản đối những lời Phao-lô giảng dạy và nhục mạ ông.⁴⁶Phao-lô và Ba-na-ba đồng ý tuyên bố: “Đạo Chúa được truyền giảng

cho đồng bào trước, nhưng đồng bào khước từ và xét mình không đáng được sống vĩnh cửu, nên chúng tôi phải quay sang người nước ngoài.⁴⁷Vì Chúa đã truyền dạy chúng tôi:

‘Ta dùng con làm ánh sáng cho các dân tộc,

Để truyền Đạo Cứu Rỗi khắp thế giới.’^c

⁴⁸Người bản xứ nghe xong đều vui mừng ca tụng Phúc Âm. Những người sẵn sàng tiếp nhận sự sống vĩnh cửu đều tin Chúa.

⁴⁹Đạo Chúa được truyền bá khắp miền đó.⁵⁰Nhưng các nhà lãnh đạo Do Thái^d xúi giục các phụ nữ quý phái sùng đạo Do Thái và các nhà chức trách thành phố khủng bố Phao-lô và Ba-na-ba, trục xuất hai ông khỏi lãnh thổ.⁵¹Hai ông gói áo ra đi đến thành Y-cô-ni.⁵²Còn các tín hữu thì được đầy dẫy Thánh Linh và tràn ngập vui mừng.

14

Thành Y-cô-ni

Tại Y-cô-ni, Phao-lô và Ba-na-ba lại vào hội trường Do Thái giảng dạy, đến nỗi rất nhiều người Do Thái và Hy Lạp tin Chúa.²Nhưng người Do Thái vô tín xúi giục người bản xứ và gây ác cảm với Phao-lô và Ba-na-ba.³Tuy vậy, hai ông ở lại đó lâu ngày, bạo dạn công bố Phúc Âm. Chúa dùng hai ông làm nhiều phép lạ và việc diệu kỳ để minh chứng Phúc Âm.^f

⁴Dân chúng trong thành phố chia làm hai phe, một phe theo người Do Thái, phe kia ủng hộ các

^a Ê-sa 55:3; Thi 16:10

^b Hê 1:5

^c Ê-sa 49:6

^d Nt người Do Thái

^e Nt phải bại dưới chân (chúng tỏ không còn chịu trách nhiệm về họ nữa)

^f Nt Đạo của ân phúc Ngài

sứ đồ. ⁵Một số dân bản xứ hiệp với người Do Thái và các cấp lãnh đạo âm mưu ngược đãi và ném đá sát hại các sứ đồ; ⁶nhưng các sứ đồ biết được, liền lánh qua các thành Lý-trà, Đạt-ba thuộc xứ Ly-caoni và miền phụ cận, ⁷để tiếp tục công bố Phúc Âm.

Hai Thành Lý-trà và Đạt-ba

⁸Tại Lý-trà có một người què chân từ lúc sơ sinh, không hề bước đi được. ⁹Ông này ngồi nghe Phao-lô giảng. Phao-lô lưu ý, nhận thấy ông có đức tin, có thể được chữa lành, ¹⁰liền nói lớn: “Ông đứng thẳng lên!” Người què nhảy tới, rồi bước đi. ¹¹Thấy việc lạ, dân chúng reo hò bằng tiếng Ly-caoni: “Thần linh đã nhập thể, xuống thăm chúng ta!” ¹²Họ gọi Ba-na-ba là Mộc Thần; và Phao-lô là Thủy Thần, vì ông là diễn giả. ¹³Trưởng tế đền thờ Mộc Thần ở trước cổng thành đem bò đực và tràng hoa đến trước cổng, định cùng dân chúng dâng sinh tế

¹⁴Biết ý họ, Phao-lô và Ba-na-ba liền xé áo, chạy vào giữa đám đông la lên: ¹⁵“Các ông làm gì thế? Chúng tôi cũng là người như các ông. Chúng tôi đến đây truyền giảng Phúc Âm, để các ông bỏ việc thờ phượng vô ích này mà trở về với Thượng Đế Hằng Sống. Ngài đã sáng tạo trời, đất, biển và vạn vật. ¹⁶Trước kia Ngài đã để các dân tộc đi theo đường lối riêng; ¹⁷nhưng Ngài vẫn luôn luôn chấp nhận sự hiện hữu của Ngài bằng những phước lành như mưa móc từ trời, mùa màng dư dật, thực phẩm dồi dào, và tâm hồn vui thỏa.” ¹⁸Dù đã nói hết lời, các sứ đồ phải vất vả lắm mới ngăn được dân chúng, không cho họ dâng sinh tế cho mình.

¹⁹Lúc ấy có mấy người Do Thái từ An-ti-ốt và Y-cô-ni đến, sách động quần chúng ném đá Phao-lô. Tưởng ông đã chết, họ kéo ông bỏ ra ngoài thành. ²⁰Nhưng khi các tín hữu tụ họp chung quanh, Phao-lô thình lình đứng dậy đi vào thành. Hôm sau, Phao-lô và Ba-na-ba đi Đạt-ba.

Quay Về An-ti-ốt (Sy-ri)

²¹Sau khi giảng Phúc Âm và giúp nhiều người tin Chúa, hai ông trở lại Lý-trà, Y-cô-ni và An-ti-ốt, ²²củng cố tinh thần các tín hữu, khuyên họ cứ giữ vững đức tin. Hai ông căn dặn: “Phải trải qua nhiều gian khổ mới vào được Nước Trời.”

²³Hai sứ đồ tuyển chọn một số trưởng lão ở mỗi hội thánh; rồi nhịn ăn, cầu nguyện và ủy thác họ cho Chúa, là Đấng họ đã tin. ²⁴Hai ông đi qua miền Bi-si-đi, đến Bam-phi-ly, ²⁵giảng đạo tại Bết-ga, rồi xuống hải cảng A-tha-ly. ²⁶Họ đi thuyền về An-ti-ốt, nơi họ đã được hội thánh ủy thác cho ân phúc Chúa, và giao phó nhiệm vụ vừa chu toàn. ²⁷Đến An-ti-ốt, hai ông triệu tập hội thánh, tường thuật mọi việc Thượng Đế cùng làm với mình, và cách Chúa mở cửa cứu rỗi cho các dân tộc nước ngoài. ²⁸Hai ông ở lại An-ti-ốt lâu ngày với các tín hữu.

15

Hội Nghị Giáo Hội tại Giê-su-sa-lem

Khi Phao-lô và Ba-na-ba đang ở An-ti-ốt, một nhóm người từ xứ Giu-đê xuống, báo các tín hữu: “Nếu không chịu cắt bì theo luật Mai-sen, thì anh em không được cứu rỗi.” ²Sau cuộc tranh luận sôi nổi, mọi người quyết định cử Phao-lô và Ba-na-ba cùng đi với mấy người trong

^a Ni mở cửa đức tin cho các dân tộc nước ngoài

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 15:3

nhóm ấy lên thủ đô Giê-ru-sa-lem trình bày vấn đề cho các sứ đồ và trưởng lão.

³Hội thánh tiên họ lên đường. Ghé xứ Pê-ni-xi và xứ Sa-ma-ri, họ tường thuật việc các dân tộc nước ngoài trở về với Chúa, nên anh em tín hữu rất vui mừng.

⁴Tới Giê-ru-sa-lem, họ được hội thánh, các sứ đồ và các trưởng lão tiếp đón. P haơ-lô và Ba-na-ba báo cáo mọi việc Chúa đã cùng làm với mình.

⁵Tuy nhiên, có mấy thầy Biệt Lập đã tin Chúa đứng lên yêu cầu: “Phải làm lễ cắt bì cho các tín hữu nước ngoài, và buộc họ phải giữ luật pháp Mai-sen.”

⁶Các sứ đồ và trưởng lão họp hội nghị để cứu xét việc ấy. ⁷Sau khi thảo luận khá lâu, Phê-rô đứng lên phát biểu:

“Thưa các anh em, trước đây Thượng Đế đã chọn tôi, sai đi truyền giảng Phúc Âm cho người nước ngoài để họ tin Chúa, như anh em đã biết. ⁸Thượng Đế là Đấng biết rõ lòng người, đã minh xác với Ngài tiếp nhận người nước ngoài bằng cách ban Thánh Linh cho họ cũng như cho chúng ta. ⁹Chúa không phân biệt họ với chúng ta, vì Ngài cũng tẩy sạch lòng họ một khi họ tin nhận Chúa. ¹⁰Như thế, tại sao anh em dám thách thức Chúa, và quàng vào cổ tín hữu nước ngoài cái ách mà tổ phụ chúng ta và chính chúng ta chẳng từng mang nổi? ¹¹Anh em không tin họ được cứu chỉ nhờ ân phúc của Chúa Giê-xu cũng như chúng ta sao?”

¹²Cả hội nghị yên lặng nghe Phao-lô và Ba-na-ba báo cáo những phép lạ và việc diệu kỳ Chúa đã dùng họ thực hiện giữa các dân tộc nước ngoài.

¹³Nghe tường trình xong, Gia-cơ tuyên bố: “Xin các anh em lưu ý, ¹⁴Phê-rô vờ kể lại giai đoạn đầu tiên Chúa thăm viếng các dân tộc nước ngoài, cứu

một số người, để làm rạng Danh Ngài. ¹⁵Việc ấy phù hợp với lời Chúa trong sách tiên tri:

^{16,17}Sau đó, Ta sẽ quay lại, dựng trại Đavít đã sụp đổ,

Tu bổ những chỗ đổ nát, và xây dựng lại.

Nhờ đó, số người còn lại và tất cả các dân tộc nước ngoài mang Danh Ta đều tìm kiếm Chúa.”^a

¹⁸“Chúa đã báo trước những việc ấy từ xưa. ¹⁹Theo ý kiến tôi, không nên tạo khó khăn cho người nước ngoài mới trở lại với Thượng Đế. ²⁰Chỉ nên viết thư cấm dặn họ đừng ăn của cúng thần tượng, đừng gian dâm, đừng ăn huyết và thịt thú vật chết ngạt. ²¹Xưa nay, khắp các đô thị đều có người giảng giải luật pháp Mai-sen và người ta đọc kinh luật trong các hội trường Do Thái mỗi ngày thứ bảy.”

Bức Thư Gửi Tín Hữu Hải Ngoại

²²Các sứ đồ, trưởng lão và cả hội thánh đồng ý cử hai người trong giới lãnh đạo hội thánh là Giu-đa (tức Ba-sa-ba) và Si-la cùng đi An-ti-ốt với Phao-lô và Ba-na-ba. ²³Họ mang theo bức thư nội dung như sau:

“Các sứ đồ, trưởng lão và anh em tín hữu tại Giê-ru-sa-lem, Thần gửi anh em tín hữu hải ngoại tại An-ti-ốt, Sy-ri và Si-li-si.

²⁴Chúng tôi nghe có mấy người từ đây ra đi đã gây hoang mang và làm rối loạn tinh thần anh em. Chúng tôi không hề sai họ làm việc ấy.

²⁵Đi theo Ba-na-ba và Phao-lô, là hai anh em thân yêu của chúng tôi, và là ²⁶hai

^a A-mốt 9:11,12

người đã liều chết để truyền giảng Danh Chúa Cứu Thế. ²⁷Chúng tôi cử Giu-đa và Si-la đến trình bày trực tiếp cho anh em vấn đề này. ²⁸Cứu húa Thánh Linh và chúng tôi đều không đặt thêm gánh nặng gì cho anh em ngoài mấy điều cần thiết: ²⁹Anh em đừng ăn của cúng thần tượng, huyết, thịt thú vật chết ngạt và đùng gian dâm. Anh em nên tránh những điều ấy.

Thân ái”

³⁰Phái đoàn lên đường đến thành An-ti-ốt, triệu tập hội thánh, và trao bức thư. ³¹Đọc thư xong, các tín hữu nước ngoài đều vui mừng vì được an ủi. ³²Giu-đa và Si-la, vốn có ân tứ giảng dạy,^a giải bày lời Chúa để khích lệ và củng cố đức tin các tín hữu. ³³Hai người ở tại An-ti-ốt ít lâu, rồi anh em tiễn họ về Hội Thánh Giê-ru-sa-lem. ³⁴Nhưng Si-la quyết định ở lại. ³⁵Phao-lô và Ba-na-ba cũng ở lại An-ti-ốt tiếp tục hợp tác với nhiều anh em, giảng dạy Đạo Chúa.

Vòng Truyền Giáo Thứ Nhì của Phao-lô

³⁶Sau một thời gian, Phao-lô đề nghị với Ba-na-ba: “Chúng ta nên trở lại thăm viếng anh em tín hữu tại các thành phố chúng ta đã truyền bá Đạo Chúa.”

³⁷Ba-na-ba muốn đem Mác^b đi theo; ³⁸nhưng Phao-lô không đồng ý, vì trong chuyến trước, khi đến Bam-phi-ly, Mác đã bỏ cuộc về quê. ³⁹Vì bất đồng ý kiến, nên hai người chia tay. Ba-na-ba đem Mác xuống tàu qua đảo Síp; ⁴⁰còn Phao-lô chọn Si-la rồi lên đường, sau khi được anh em giao thác cho ân phúc của

Chúa. ⁴¹Ông thăm viếng xứ Sy-ri và Si-li-si, giúp các hội thánh thêm vững mạnh.

**16
Ti-mô-thư**

Phao-lô đến thành phố Đat-ba và Lý-trà. Tại Lý-trà có một thanh niên mới tin Chúa tên Ti-mô-thư, là con một nữ tín hữu Do Thái. ²Anh em ở Lý-trà và Y-cô-ni đều khen ngợi^c cậu. ³Phao-lô muốn đem Ti-mô-thư theo, nên ông làm lễ cắt bì cho cậu, vì người Do Thái ở đó đều biết cha cậu là người Hy Lạp. ⁴Đến thành phố nào, đoàn truyền giáo cũng báo các tín hữu phải vâng giữ quyết nghị của các sứ đồ và các trưởng lão tại Giê-ru-sa-lem. ⁵Vậy đức tin của các hội thánh càng vững mạnh, và mỗi ngày số tín hữu càng gia tăng.

Khải Tượng về Người Ma-xê-đoan

⁶Sau đó, đoàn truyền giáo qua các xứ Phi-ri-gi và Ga-la-ti, vì Thánh Linh không cho giảng đạo ở Tiểu Á trong thời gian ấy. ⁷Khi đến ngang My-si, họ đi nh vào xứ Bi-thi-ni, nhưng Thánh Linh của Chúa Giê-xu không cho phép, ⁸nên họ vượt qua xứ My-si xuống thành Trô-ách. ⁹Đêm ấy, Phao-lô thấy khải tượng: Một người Ma-xê-đoan đứng trước mặt ông van nài: “Xin đến xứ Ma-xê-đoan cứu giúp chúng tôi!” ¹⁰Được khải tượng ấy, chúng tôi tìm cách đi Ma-xê-đoan ngay, vì tin chắc Thượng Đế bảo^d chúng tôi truyền giảng Phúc Âm tại đó.

^a Nt là tiên tri
^b Cũng có tên là Giảng (13:13)

^c Nt làm chứng tột
^d Nt gọi

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 16:11

Thành Phi-líp (Ma-xê-đoan)

¹¹Từ Trô-ách, chúng tôi đáp tàu thân g qua Sa-mô-trắc, ngày sau tới Nê-a-bô-li, ¹²rồi đến Phi-líp, là thành phố của người La Mã tại Ma-xê-đoan. Chúng tôi ở lại đây vài ngày.

¹³Ngày thứ bảy, chúng tôi ra ngoài th ành, đến bên bờ sông là nơi có người nh óm cầu nguyện. Chúng tôi ngồi giảng g iải Phúc Âm cho các phụ nữ đang họp.

¹⁴Có bà Ly-đi, quê ở Thi-a-ti-rơ, buồn v ải nhiệm, là người sùng kính Thượng Đ ế. Được Chúa mở tâm trí, bà chăm chú nghe Phao-lô giảng dạy. ¹⁵Cả gia đình bà đều chịu báp-tem. Bà mời chúng tôi về nhà: “Nếu các ông thấy tôi có lòng tìn Chúa, thì xin kính mời các ông ở lại n hà tôi.”

Phao-lô Bị Tổng Giám

¹⁶Một hôm, đến chỗ cầu nguyện bên bờ sông, chúng tôi gặp một nữ tỳ bị quý ám, dùng thuật bói số kiếm được nhiều tiền cho chủ. ¹⁷Cô theo sau Phao-lô và chúng tôi, luôn mồm kêu lên: “Các ông này là đây tớ của Thượng Đế Chí Cao, đến đây giảng Đạo Cứu Rỗi.” ¹⁸Cô cứ đi theo và nói lời nhảm nhiều ngày liên tiế p. Phao-lô phiền lắm, quay lại bảo quý: “Nhân Danh Chúa Cứu Thế Giê-xu, ta t ruyền bảo ngươi phải ra khỏi người này.” Lập tức quý bị trục xuất. ¹⁹Các người chủ thấy không còn dùng cô để kiếm l ợi được nữa, liền bắt Phao-lô và Si-la, đưa ra tòa. ²⁰Họ kéo hai ông đến trước các thẩm phán, vu cáo rằng: “Mấy ngư ời Do Thái này làm loạn trong thành ph ố chúng ta. ²¹Họ xúi giục dân chúng là m những điều trái luật La Mã.”

²²Dân chúng cũng nổi dậy chống đối hai ông, nên các thẩm phán ra lệnh xé á

o và đánh đòn. ²³Sau khi bị đánh đập tà n nhẫn, hai ông bị giam vào ngục. Thẩ m phán bảo giám ngục canh gác nghiê m mật. ²⁴Được lệnh này, giám ngục gia m hai ông vào xà-lim và cùm chân lại.

Phao-lô Được Trả Tự Do

²⁵Khoảng mười hai giờ khuya, Phao-l ô và Si-la cầu nguyện và ca ngợi Chúa; các tù nhân đều lắng nghe. ²⁶Thình lình có trận động đất dữ dội. Nền ngục thấ t rung chuyển. Tất cả cửa ngục đều mở tung. Xiềng xích bị tháo rời ra cả. ²⁷Giá m ngục thức giấc, thấy các cửa ngục đê u mở, tưởng các tù nhân đã trốn thoát, n ên ông rút gươm tự sát; ²⁸nhưng Phao-l ô kêu lớn: “Đừng hủy mình! Chúng tôi còn cả đây!”

²⁹Giám ngục sai lấy đèn, chạy vào, r un sợ quỳ dưới chân Phao-lô và Si-la, ³⁰rồi đưa hai ông ra ngoài, và hỏi: “Thưa các ông, tôi phải làm gì để được cứu rỗi ?” ³¹Hai nhà truyền giáo đáp: “Tin Chú a Cứu Thế Giê-xu thì ông và cả nhà ôn g sẽ được cứu.” ³²Hai ông giảng giải Đạ o Chúa cho giám ngục và mọi người tro ng nhà. ³³Ngay lúc đêm khuya, giám n gục đem hai ông đi rửa vết thương, rồi l ập tức tin Chúa và chịu báp-tem với cả gia đình. ³⁴Giám ngục đưa hai ông về n hà, dọn tiệc khoản đãi, và hết sức vui m ừng vì mình và cả nhà đã tin Chúa.

³⁵Đến sáng, các thẩm phán sai thừa p hát lại đến báo: “Phóng thích hai người ấy đi.” ³⁶Giám ngục thuật lại cho Phao-lô: “Các quan tòa truyền thả hai ông. V ậy xin các ông ra đi bình an.” ³⁷Nhưng Phao-lô đáp: “Chúng tôi có quốc tịch L a Mã. Khi chưa thành án, người ta đã đá nh đòn chúng tôi trước công chúng, rồi g iam vào ngục. Bây giờ

^a Nt chợ (nơi các quan tòa xử án)

lại kín đáo trục xuất chúng tôi sao? Không được! Chính họ phải đến đưa chúng tôi ra.”

³⁸Thừa phát lại báo cáo lên thẩm phán. Biết mình đã hành động trái luật đối với công dân La Mã, các thẩm phán sợ hãi, ³⁹liền đến năn nỉ, đưa hai ông ra, và xin họ rời khỏi thành phố. ⁴⁰Ra khỏi ngục, hai ông đến nhà Ly-di, khích lệ anh em tín hữu, rồi lên đường.

17

Phao-lô Đến Tê-sa-long-ca

Phao-lô và Si-la đi qua Am-phi-bô-li và A-bô-lô-ni, rồi đến Tê-sa-long-ca. Tại đây có một hội trường Do Thái. ²Theo thói quen, Phao-lô vào hội trường. Liên tiếp ba ngày thứ bảy, ông giảng luận Thánh Kinh, ³giải thích và minh chứng rằng Chúa Cứu Thế phải chịu thống khổ, chịu chết và sống lại. Ông nói: “Chúa Giê-xu mà tôi truyền giảng đây chính là Đấng Cứu Thế.” ⁴Nhiều người tin Chúa,^a đi theo Phao-lô và Si-la, trong đó có nhiều người Hy Lạp kính sợ Chúa và các phụ nữ thượng lưu.

⁵Nhưng người Do Thái ghen ghét, cố động bọn côn đồ trong chợ tập hợp đông đảo làm náo loạn thành phố. Chúng kéo vào nhà Gia-sôn tìm hai ông để đưa ra hội đồng thành phố xét xử. ⁶Tim không được, chúng lôi Gia-sôn và mấy tín hữu khác đến trước hội đồng thành phố và lớn tiếng tố cáo: “Mấy người cách mạng quốc tế^b đã xâm nhập thành phố. ⁷Gia-sôn làm nội ứng chứa chấp họ. Họ phản nghịch Hoàng Đế,^c và tuyên truyền cho một vua mới là Giê-xu.” ⁸Dân chúng và các nhà chức trách nghe tin đều xôn xa

o. ⁹Nhưng Gia-sôn và các tín hữu được thả ra sau khi nộp đủ số tiền bảo lãnh.

Thành Bê-rê

¹⁰Đêm đó, anh em đưa Phao-lô và Si-la đi gấp qua Bê-rê. Đến nơi, hai ông cũng vào thăm hội trường người Do Thái. ¹¹Người Bê-rê lịch sự, cởi mở hơn người Tê-sa-long-ca, vui lòng nghe Đạo Chúa, hàng ngày nghiên cứu Thánh Kinh để kiểm chứng lời giảng của Phao-lô và Si-la. ¹²Nhờ đó, nhiều người tin Chúa, trong đó có các phụ nữ quý phái Hy Lạp, và có cả một số đồng mấy ông.

¹³Nhưng người Do Thái ở Tê-sa-long-ca nghe tin Phao-lô đang truyền bá Đạo Chúa tại Bê-rê, liền đến sách động quần chúng gây rối loạn. ¹⁴Lập tức anh em đưa Phao-lô ra miền biển; còn Si-la và Ti-mô-thư ở lại Bê-rê. ¹⁵Vừa tới A-then, Phao-lô bảo các người dẫn đường quay về mời Si-la và Ti-mô-thư đến gặp.

A-then, Cố Đô Hy Lạp

¹⁶Đang chờ đợi tại A-then, Phao-lô nhận thấy thành phố này đầy dẫy thần tượng, nên tinh thần bị xúc động. ¹⁷Ông thảo luận với người Do Thái, người Hy Lạp theo đạo Do Thái trong hội trường, và những người ông gặp hàng ngày tại trung tâm thành phố.^d ¹⁸Các triết gia phái Hưởng Lạc và phái Khắc Kỷ^e cũng tranh luận với ông. Có người hỏi: “Conвет کیا muốn nói gì đây?” Người khác đáp: “Hình như nó tuyên truyền cho các thần^f ngoại quốc,” vì Phao-lô đang giảng gải về Chúa Cứu Thế và sự sống lại. ¹⁹Họ đưa Phao-lô lên ngọn đồi Hỏa Thần,^g

^d *Nt chợ*

^e *Epicureanism và Stoicism*

^f *Ni quý*

^g *Ni Árcios Págos (trung tâm các trường phái triết học và cũnng là nơi họp của Tối Cao Pháp Viện Hy Lạp ở A-then)*

^a *Nt chịu thuyết phục*

^b *Nt người đảo lộn thế giới*

^c *Sê-sa, hoàng đế La Mã*

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 17:20

rồi yêu cầu: “Xin ông thuyết trình triết lý mới mẻ đó.”²⁰Vì ông đề cập những chuyện mới lạ nên chúng tôi muốn biết ý nghĩa ra sao.”²¹(Toàn dân A-then và kịu dân trong thành chuyên nói và nghe tư tưởng mới lạ.)

²²Phao-lô đứng trên đồi Hỏa Thần tu yên bố: “Thưa quý thánh giả A-then: Tôi i nhận thấy quý vị có tinh thần tín ngưỡng cao độ trong mọi linh vực.”²³Khi đi dạo xem những nơi thờ phượng khắp th ủ đô, tôi thấy một bàn thờ khắc dòng chữ: ‘Thờ Thần Không Biết.’ Thần quý vị không biết mà vẫn thờ kính đó chính là Thần tôi đang truyền giảng.

²⁴“Thượng Đế, là Đấng sáng tạo vũ trụ và vạn vật, là Chúa của trời đất, nên không ngự trong đền thờ do tay người x ấy dựng.”²⁵Chúa không thiếu thốn gì hết t, không cần loài người phục dịch, vì c hính Ngài ban sự sống, hơi thở và mọi v ật cho mọi người.”²⁶Chúa tạo nên loài n gười, sinh thành mọi chủng tộc khắp mặ t đất cùng một giọt máu, ấn định thời gian và ranh giới lãnh thổ cho họ sinh h oạt.²⁷Chúa đã tạo điều kiện cho con ng ười tìm kiếm Ngài và cố gắng vươn lên để tìm gặp Ngài.^bTuy nhiên, Chúa chẳ ng cách xa ai cả.²⁸Tuy nhiên, như vài t hi sĩ của quý vị đã viết: ‘Trong Chúa ch úng ta được sống, hoạt động và hiện hữ u,’ và ‘Chúng ta cũng là dòng dõi của N gài.’

²⁹“Đã là dòng dõi của Thượng Đế, ch úng ta đừng nên làm tượng Thượng Đế cũng giống như vàng, bạc hoặc đá, được chạm trở do nghệ thuật và sáng kiến củ a loài người.”³⁰Trước kia, loài người kh ông biết Chúa, Ngài đã rộng lòng tha th ứ; nhưng bây giờ, Chúa truyền cho mọi n gười khắp thế giới phải ăn năn thờ phượn g Ngài.³¹Vì Thượng Đế đã ấn định ngày

xét xử cả nhân loại cách công minh, do Người Ngài tuyển chọn. Thượng Đế đã x ác nhận uy quyền của Người bằng cách c ho Người sống lại.”

³²Nghe nói người chết sống lại, nhiều người chế giễu, nhưng những người kh ác yêu cầu: “Chúng tôi muốn nghe thê m chuyện ấy.”³³Phao-lô từ giã họ ra đi ,³⁴nhưng một nhóm người theo ông và t in Chúa, trong số đó có thẩm phán Tối Cao Pháp Viện Đê-ni, bà Đa-ma-ri, cùn g nhiều người khác.

18

Hải Cảng Cỗ-linh

Sau đó, Phao-lô rời A-then đi Cỗ-lin h.²Tại đây ông gặp A-qui-la, là một ng ười Do Thái quê ở Bông-tu, và vợ là Bí ch-xinh-la. Họ mới từ Ý-đại-lợi đến Cỗ-linh, vì hoàng đế Co-lốt^c ra lệnh trục xu ất tất cả người Do Thái khỏi thủ đô La Mã.³Phao-lô đến ở chung và làm việc v ới vợ chồng A-qui-la, vì cả ba đều làm nghề may lều.⁴Mỗi thứ bảy, Phao-lô đế n hội trường Do Thái, giảng luận và cố t huyết phục người Do Thái và Hy Lạp th eo Chúa.

⁵Khi Si-la và Ti-mô-thư từ Ma-xê-do an đến, Phao-lô chỉ giảng đạo cho ngư ời Do Thái, dùng nhiều bằng cứ chứng m inh Giê-xu là Chúa Cứu Thế.⁶Nhưng h ọ chống đối ông và xúc phạm Chúa, nê n ông giữ áo, tuyên bố: “Các ông phải c hịu trách nhiệm và hình phạt. Đối với c ác ông, tôi đã làm xong bổn phận. Từ n ay tôi sẽ đem Phúc Âm đến người nước ngoài.”⁷Phao-lô bước ra,

^b Cũ sớ soạn tìm đường đến với Ngài

^c Xin xem chú thích 11:28

vào nhà Tích-giác-tu, là người sùng kính h Thượng Đế. Nhà này ở bên cạnh hội trường Do Thái. ⁸Quản lý hội trường tên là Cơ-ri-bu, và cả nhà đều tin Chúa. Nhiều người Cổ-linh nghe Đạo cũng quyết định tin Chúa và chịu báp-tem.

⁹Một đêm, Chúa bảo Phao-lô trong khi hải tượng: “Con đừng sợ; cứ truyền giảng Phúc Âm, đừng nín lặng. ¹⁰Vì Ta ở cùng con luôn. Không ai làm hại con được, vì nhiều người trong thành này thuộc về Ta.” ¹¹Phao-lô ở Cổ-linh một năm rưỡi, tiếp tục giảng Đạo Chúa.

¹²Khi Ga-li-ôn làm tổng trấn Hy Lạp, ^angười Do Thái toa rập nhau bắt Phao-lô đưa ra tòa. ¹³Họ tố cáo: “Người này xúi giục nhân dân thờ lạy Thượng Đế cách trái luật.” ¹⁴Phao-lô chưa kịp trả lời, Ga-li-ôn đã bác bỏ lời tố cáo: ^b“Này các anh Do Thái! Nếu là một vụ hình hay h tội, ^cthì tôi mới chịu khó nghe các anh kiện tụng. ¹⁵Nhưng đây chỉ là vấn đề ngôn từ, danh hiệu, và giáo luật của các anh; chính các anh phải tự giải quyết lấy. Tôi không xét xử các vụ đó.” ¹⁶Ga-li-ôn đuổi họ ra khỏi tòa án. ¹⁷Để phản ứng, người Hy Lạp bắt quản lý hội trường Do Thái là Sốt-then, đánh đòn ngay trước tòa án. Nhưng Ga-li-ôn cũng chẳng lưu ý.

Quay Về An-ti-ốt (Sy-ri)

¹⁸Phao-lô ở Hy Lạp khá lâu, rồi từ biệt anh em, cùng với Bích-xinh-la và A-qui-la đáp tàu qua xứ Sy-ri. Ông xuống tốc tại Sen-cơ-rê vì có lời thề. ¹⁹Khi đến Ê-phê-sô, Phao-lô để các bạn đồng hành dưới tàu, một mình vào hội trường giảng luận cho người Do Thái. ²⁰Họ mời ông ở lại, nhưng ông từ tạ: ²¹“Nếu Chúa

cho phép, lần sau tôi sẽ trở lại thăm anh em.” Ông xuống tàu rời Ê-phê-sô. ²²Khi tàu cập bến Sê-sa-rê, ông lên chào thăm Hội Thánh Giê-ru-sa-lem, ^drồi đi An-ti-ốt.^e

Vòng Truyền Giáo Thứ Ba của Phao-lô

²³Về An-ti-ốt một thời gian, Phao-lô lại lên đường truyền giáo, lần lượt thăm viếng khắp tỉnh Ga-la-ti và Phi-ri-gi, giúp các tín hữu thêm vững mạnh trong Chúa. ²⁴Có một người Do Thái mới đến Ê-phê-sô tên là A-bô-lô, quê tại Á-lich-son (Ai Cập). Ông là một nhà hùng biện, uyên bác về Thánh Kinh Cựu Ước. ²⁵Được học Đạo Chúa, ông đầy nhiệt tâm giảng dạy về Chúa Giê-xu cách chính xác, dù ông chỉ học đến “lễ báp-tem của Giăng.” ²⁶Ông bắt đầu giảng giải Phúc Âm trong hội trường cách dũng cảm. Bích-xinh-la và A-qui-la nghe ông giảng, liền đón về nhà, giúp ông thấu triệt Đạo Chúa.

²⁷Khi A-bô-lô định đi Hy Lạp, ^aanh em viết thư khuyến khích tín hữu tại đó đón tiếp ông. Đến nơi, ông giúp ích rất nhiều cho các tín hữu. ²⁸A-bô-lô công khai tranh luận với người Do Thái, dùng lập luận đanh thép và viện dẫn Thánh Kinh để chứng minh Giê-xu là Chúa Cứu Thế.

19 Ê-phê-sô, Tiểu Á

Trong khi A-bô-lô ở Cổ-linh, Phao-lô đi lên các xứ miền bắc, rồi xuống Ê-phê-sô. Gặp một số tín hữu, ²ông hỏi: “Khi tin Chúa, anh em đã nhận được Thánh

^a Nt Achaia

^b Nt nói với người Do Thái

^c Nt một trong tội hay điều bất chính

^d (hàm)

^e xứ Sy-ri

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 19:3

Linh chưa?” Họ đáp: “Chúng tôi chưa bao giờ nghe nói về Thánh Linh cả.”³ Ông g hỏi tiếp: “Thế anh em đã chịu báp-tem nào?” Họ đáp: “Báp-tem của Giăng.”⁴ Phao-lô giải thích: “Báp-tem của Giăng chỉ về sự ăn năn tội lỗi. Giăng đã dạy y nhân dân tin Đấng đến sau mình, tức là tin Chúa Giê-xu.”⁵ Họ liền chịu báp-tem nhân Danh Chúa Giê-xu.⁶ Phao-lô đặt tay trên họ, Thánh Linh liền giáng xuống ngự vào lòng mỗi người, cho họ nói ngoại ngữ và truyền giảng Phúc Âm.⁷ Số tín hữu Phao-lô làm báp-tem hôm ấy được mười hai người.

⁸Phao-lô vào hội trường, dặn dĩ nói về Chúa liên tiếp trong ba tháng. Ông giảng luận về Nước Trời, và thuyết phục nhiều người tin Chúa Giê-xu.⁹ Nhưng có một số người cứng lòng không tin, trở mặt đá kích Đạo Chúa trước quần chúng. Phao-lô bỏ hội trường, đem các tín hữu về huấn luyện riêng tại trường học của Ti-ra-nu.¹⁰ Nhờ chương trình giáo huấn hàng ngày suốt hai năm, Phúc Âm được phổ biến rộng rãi, đến nỗi toàn nhân dân Tiểu Á, cả Do Thái lẫn Hy Lạp, đều nghe Đạo Chúa.

Bảy Thầy Phù Thủy

¹¹Chúa cho Phao-lô quyền năng làm nhiều phép lạ,¹² đến nỗi người ta chỉ cần lấy khăn tay, khăn choàng của ông đặt trên người đau thì bệnh liền hết, quỷ bị trục xuất.^{13,14} Bảy con trai của thầy trụ ởng tế Sê-va làm nghề trừ quỷ. Họ đi khắp nơi thử hô Danh Chúa Giê-xu để trừ những người bị quỷ ám. Họ bảo các quỷ: “Nhân Danh Chúa Giê-xu mà Phao-lô truyền giảng, ta trục xuất các ngươi!”

¹⁵Nhưng quỷ trả lời: “Tao biết Chúa Giê-xu và quen mặt Phao-lô, nhưng tao không biết bọn mày là ai cả!”¹⁶ Người bị quỷ ám nhảy bổ vào đánh cho cả bọn n

gã rập, vát áo quần chạy trốn, mình đầy thương tích.¹⁷ Việc này đồn ra khắp thành Ê-phê-sô; người Do Thái và Hy Lạp đều khiếp sợ. Danh Chúa Giê-xu càng được tôn kính.¹⁸ Nhiều tín hữu đến xưng tội, khai ra những việc xấu họ đã làm.¹⁹ Có những thầy phù thủy đem sách tà thuật gom lại đốt trước công chúng. Số sách trị giá độ năm ngàn lạng bạc.^{a 20} Đạo^b Chúa ngày càng phát triển mạnh mẽ.

Cuộc Biểu Tình Vĩ Đại

²¹Sau thời gian ấy, Phao-lô có ý định đi thăm xứ Ma-xê-đoan và Hy Lạp^c trước khi về Giê-ru-sa-lem. Ông nói: “Sau đó tôi còn phải đến thủ đô La Mã nữa.”²² Phao-lô sai hai phụ tá là Ti-mô-thê và Ê-rát sang Ma-xê-đoan trước, trong khi ông còn ở lại Tiểu Á.

²³Lúc ấy tại Ê-phê-sô có cuộc biểu tình lớn, nhằm chống lại công cuộc truyền bá Phúc Âm.²⁴ Một người thợ bạc tên Đê-mê-tri-ô chuyên làm khám thờ thần Đi-anh, đem lại thịnh vượng chung cho cả giới thủ công nghệ.²⁵ Một hôm, Đê-mê-tri-ô triệu tập đoàn thợ bạc và cổ động: “Các bạn đã biết nhờ nghề này mà chúng ta phát tài.²⁶ Tuy nhiên, tên Phao-lô đã quyến rũ bao nhiêu người tại Ê-phê-sô và cả Tiểu Á. Nó dám bảo các thần do tay người làm ra đều là giả tạo. Các bạn đã thấy tận mắt, nghe tận tai rồi.²⁷ Như thế, nghề nghiệp chúng ta đã bị bêu xấu, mà đền thờ của nữ thần Đi-anh vĩ đại cũng bị khinh bỉ, và uy danh nữ thần mà Tiểu Á và cả thế giới tôn thờ sẽ tiêu tan.”²⁸ Nghe xong, đám thợ bạc nổi giận, đồng thanh hô lớn:

^a Nt 5.000 argurion

^b Nt Lôi

^c Nt Achaia

“Hoan hô nữ thần Đi-anh vĩ đại của ngư ời Ê-phê-sô!”²⁹ Cả thành phố đều náo đ ộng. Dân chúng xuống đường biểu tình, bắt hai bạn đồng hành người Ma-xê-đo an của Phao-lô là Gai-út và A-ri-tạc kéo về tập trung tại hội trường thị xã.³⁰ Phao-lô định ra tiếp xúc với đám biểu tình; nhưng các tín hữu can ngăn.³¹ Một vài nhà lãnh đạo Tiểu Á, bạn của Phao-lô, cũng sai người đến khuyên ông đừng mạo hiểm vào hội trường.³² Hội trường vô cùng hỗn loạn, người hoan hô, kẻ đá đả o. Phần đông cũng chẳng hiểu vì sao mà nh đến họp.³³ Người Do Thái bảo Á-lic h-sơn phát biểu và đẩy ông tới trước. Ông lấy tay ra hiệu định lên tiếng thanh minh.³⁴ Nhưng khi dân chúng biết ông là người Do Thái, liền đồng thanh gào thét suốt hai giờ: “Hoan hô nữ thần Đi-anh vĩ đại của người Ê-phê-sô!”³⁵ Tổng thư ký thị xã^a yêu cầu mọi người yên lặng, rồi lựa lời khuyên can: “Thưa đồng bào,^b ai cũng biết Ê-phê-sô là trung tâm thờ phượng^c nữ thần Đi-anh vĩ đại. Tượng của nữ thần đã từ trời^d rơi xuống giữa chúng ta.³⁶ Không ai chối cãi được điều ấy, nên đồng bào phải bình tĩnh, đừng liều lĩnh.³⁷ Những người đồng bào bắt giãi đến đây không trộm cắp vật thánh đền thờ, cũng không xúc phạm nữ thần chúng ta.³⁸ Vậy nếu Đê-mê-tri-ô và đoàn t hợ bạc muốn kiện cáo ai, thì đã có tòa án và các thẩm phán xét xử. Cứ để họ đư a nhau ra tòa.³⁹ Còn nếu đồng bào muốn khiếu nại điều gì, thì sẽ có hội đồng t hành phố giải quyết.⁴⁰ Vì không khéo, chúng ta có thể bị chính quyền La Mã hạ

ch tội về vụ rối loạn hôm nay, và không có lý do nào để bào chữa cả.”⁴¹ Nói xong, ông cho giải tán đám biểu tình.

20

Đi Ma-xê-đoan và Hy Lạp

Khi cuộc náo loạn đã lắng dịu, Phao-lô triệu tập các tín hữu, ngõ lời từ biệt rồi lên đường đi Ma-xê-đoan.² Ông đi khắp xứ Ma-xê-đoan khích lệ anh em tín hữu, rồi đến Hy Lạp.³ Ở Hy Lạp được ba tháng, Phao-lô sửa soạn đáp tàu về Sy-ri; nhưng vì sợ bị người Do Thái mưu sát, nên ông quyết định đi đường bộ, quay lại Ma-xê-đoan trên đường về.⁴ Cùng đi chuyến này có Sô-bá-tư con By-ru người Bê-rê, A-ri-tạc và Sê-cung-đức người Tê-sa-long-ca, Gai-út người Đạt-ba, Ti-mô-thư, Ty-chi-cơ và Trô-phim người Tiểu Á.⁵ Những người đó đi trước, đợi chúng tôi tại Trô-ách.⁶ Sau lễ Vuốt Qua, chúng tôi xuống tàu tại Phi-líp.

Ghé Trô-ách và Mỹ-lê

Năm ngày sau, chúng tôi đến Trô-ách, ở lại đây bảy ngày.

⁷Hôm Chúa Nhật, các tín hữu họp nhau dự Tiệc Thánh và nghe Phao-lô giảng dạy. Ông giảng thâu đêm, vì ngày mai chúng tôi phải lên đường.⁸ Phòng họp ở trên lầu cao, có thấp nhiều đèn đuốc.⁹ Khi Phao-lô đang giảng dạy, có một thanh niên tên Ô-tích ngồi ngủ gục trên cửa sổ. Anh ngủ say quá, bất chợt ngã nhào từ tầng lầu thứ ba xuống đất. Người ta đỡ dậy, thấy anh đã chết.¹⁰ Phao-lô xuống ống lâu, ôm xác anh, và bảo mọi người: “Anh em đừng hết hoảng, Ô-tích vẫn còn sống!”¹¹ Ông lên lầu, dự Tiệc Thánh với anh em, và tiếp tục giảng dạy cho đ

^a Ctd tổng thư ký hội đồng thành phố

^b Nt người Ê-phê-sô

^c Nt người canh gác đền thờ

^d Ctd từ thần Jupiter

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 20:12

ến tăng sáng mới lên đường. ¹²Quả nhiên, Ô-tích sống lại và được đưa về nhà. Mọi người đều được an ủi.

¹³Phao-lô muốn đi bộ qua A-sốt, nên xếp đặt cho chúng tôi đi tàu qua đó trước, rồi chờ đón ông. ¹⁴Gặp nhau tại A-sốt, chúng tôi rước ông xuống tàu đi Mi-t-y-len. ¹⁵Hôm sau tàu chạy ngang đảo C hi-ô, ngày kế qua Sa-mô, đi một ngày nữa đến Mỹ-lê. ¹⁶Phao-lô quyết định không ghé Ê-phê-sô, để khỏi mất nhiều thì giờ tại Tiểu Á, vì ông gấp về Giê-ru-sa-lem cho kịp dự lễ Ngũ Tuần.

Họp Với Các Trưởng Lão Ê-phê-sô

¹⁷Phao-lô nhắn tin sang Ê-phê-sô, mời các trưởng lão hội thánh đến họp tại Mỹ-lê. ¹⁸Gặp mặt đông đủ, Phao-lô tâm sự: “Thưa anh em, từ ngày tôi đặt chân lên Tiểu Á, anh em biết tôi đã sống với anh em như thế nào. ¹⁹Tôi hầu việc Chúa cách khiêm nhường, đổ nhiều nước mắt, chịu bao thử thách gian khổ do người Do Thái âm mưu hãm hại. ²⁰Tôi chẳng bao giờ từ chối truyền dạy anh em những điều hữu ích. Tôi đã huấn luyện anh em nơi công cộng, cũng như tại các tư gia. ²¹Tôi kêu gọi^a cả người Do Thái lẫn người Hy Lạp ăn năn quay về Thượng Đế và tin cậy Chúa Cứu Thế Giê-xu là Chúa chúng ta.

²²“Giờ đây, Thánh Linh thúc đẩy tôi về thủ đô Giê-ru-sa-lem; không biết việc gì sẽ xảy đến. ²³Thánh Linh đã báo trước rằng chỉ có lao tù và hoạn nạn đón chờ tôi từ thành này qua thành khác. ²⁴Nhưng tôi chẳng ngã lòng, cũng không tiếc mạng sống mình, chỉ mong dâng trọn cuộc đời cho Chúa,^b và chu toàn nhi

ệm vụ Chúa Giê-xu ủy thác, để công bố Tin Mừng về ân phúc của Thượng Đế.

²⁵“Bây giờ tôi biết chắc anh em, là những người đã nghe tôi truyền giảng Nuruớc Trời, không còn thấy mặt tôi nữa. ²⁶Nên hôm nay tôi xác nhận rằng nếu trong anh em có ai bị hư vọng, thì tôi không còn chịu trách nhiệm^c nữa. ²⁷Tôi không hề từ chối công bố mệnh lệnh của Chúa cho anh em. ²⁸Anh em phải giữ mình và chân giữ bầy chiên mà Thánh Linh đã giao cho anh em chăm sóc, là hội thánh mà Thượng Đế đã mua bằng chính máu Ngài.

²⁹“Vì tôi biết sau khi tôi đi, sẽ có phần tử giả mạo trà trộn phá hoại anh em, n hư lang sói độc ác chẳng tiếc gì bày chỉ ên. ³⁰Trong anh em cũng sẽ có người xu yên tạc chân lý để lôi cuốn tín hữu. ³¹Vậy anh em phải đề cao cảnh giác; đừng quên tôi đã đổ nhiều nước mắt khuyên bảo mọi người, ngày cũng như đêm, ròng rã ba năm trời. ³²Bây giờ, tôi giao thác anh em cho Chúa và Đạo ân phúc của Ngài, vì Chúa có thể gây dựng và ban cơ nghiệp cho anh em chung với tất cả con cái thánh thiện của Ngài.^d ³³Tôi không tham muốn bạc, vàng, hay áo xống của ai.

³⁴“Chính anh em biết hai bàn tay này đã cung cấp tất cả nhu cầu cho tôi và những người cộng sự với tôi. ³⁵Tôi đã làm gương để anh em biết làm lưng khố nhọc, giúp đỡ kẻ nghèo khổ. Nên nhớ lời Chúa Giê-xu: ‘Người cho có phúc hơn kẻ nhận.’ ” ³⁶Nói xong, Phao-lô quỳ xuống cầu nguyện với họ. ³⁷Mọi người đều khóc

^a Nt làm chứng

^b Nt chạy xong cuộc đua

^c Nt tôi trong sạch về huyết của tất cả anh em

^d Nt những người được thánh hóa

lớn tiếng, ôm Phao-lô hôn từ biệt. ³⁸Họ buồn bã nhất khi nghe nói rằng họ sẽ chỉ ăng bao giờ gặp mặt ông nữa. Rồi họ tiễn ông xuống tàu.

21

Sau khi từ giã, tàu rời bến đi thẳng qua đảo Cốt, ngày sau đến cảng Rô-đơ, rồi đến Ba-ta-ra. ²Chúng tôi chuyển sang tàu khác đi Phê-ni-xi. ³Khi thấy đảo Síp xuất hiện, tàu tránh bên phải, chạy về hướng Sy-ri và cập bến Ty-rơ, dỡ hàng tại đó. ⁴Chúng tôi tìm gặp anh em tín hữu, và ở lại bảy ngày. Được Thánh Linh báo trước, anh em khuyên Phao-lô không nên lên Giê-ru-sa-lem. ⁵Cuối bảy ngày, chúng tôi sửa soạn tiếp tục cuộc hải trình. Tất cả các tín hữu cùng vợ con tiễn chân chúng tôi ra khỏi thành phố. Chúng tôi quỳ trên bãi biển cầu nguyện, ⁶rồi từ biệt nhau. Chúng tôi xuống tàu, còn họ trở về nhà.

⁷Rồi Ty-rơ, chúng tôi đến Tô-lê-mai, chào thăm anh em và ở lại một ngày. ⁸Hôm sau, chúng tôi tiếp tục lên đường. Về đến Sê-sa-rê, chúng tôi trọ tại nhà Phi-líp, là một trong bảy vị chấp sự đang truyền giảng Đạo Chúa. ⁹Ông có bốn con gái đồng trinh được ân tứ nói tiên tri. ¹⁰Vài ngày sau, có A-ga-bút, là một tiên tri từ Giu-đê xuống, ¹¹đến thăm chúng tôi. Ông lấy dây lưng của Phao-lô tự tời tay chân mà nói: “Thánh Linh báo trước: Người Do Thái tại Giê-ru-sa-lem sẽ bắt trời Phao-lô như thế này và đem nộp cho người La Mã.” ^a

¹²Nghe xong, chúng tôi cùng các tín hữu địa phương năn nỉ Phao-lô đừng lên thành Giê-ru-sa-lem. ¹³Nhưng Phao-lô

trả lời: “Sao anh em khóc lóc cho đau lòng tôi? Chẳng những tôi sẵn sàng chịu trời, mà còn vui lòng chịu chết vì Danh Chúa Giê-xu tại Giê-ru-sa-lem.” ¹⁴Ông nhất định không nghe, nên chúng tôi đành nín lặng, chỉ nói: “Xin ý Cha được thực hiện!”

Đến Giê-ru-sa-lem

¹⁵Sau đó, chúng tôi sửa soạn hành trình lên đường về thủ đô Giê-ru-sa-lem. ¹⁶Vài tín hữu tại Sê-sa-rê cùng đi, đưa chúng tôi vào trọ nhà Ma-na-sôn người đảo Síp, là một trong các tín hữu đầu tiên. ¹⁷Chúng tôi đến Giê-ru-sa-lem, anh em vui mừng đón tiếp. ¹⁸Hôm sau, Phao-lô hướng dẫn chúng tôi đến thăm Gia-cơ, gặp đông đủ các nhà lãnh đạo Hội Thánh Giê-ru-sa-lem. ¹⁹Chào hỏi xong, Phao-lô thuật lại từng việc Thượng Đế đã dùng ông thực hiện tại các nước ngoài.

²⁰Nghe báo cáo, họ ca ngợi Chúa và đề nghị: “Anh biết không? Máy vạn người Do Thái đã theo Đạo, nhưng vẫn còn câu nệ luật pháp và tập tục cũ. ²¹Họ nghe đồn anh dạy người Do Thái ở hải ngoại chối bỏ luật pháp Mai-sen, không cắt bì cho con trai và không cần theo tập tục cũ. ²²Chắc chắn họ đã nghe tin anh về đây; không biết họ sẽ phản ứng thế nào? ²³Vậy chúng tôi khuyên anh: Đây, chúng tôi có bốn người mắc lời thề nguyện; ²⁴xin anh đem họ đi làm lễ Tẩy Uế, xuống tóc,^c và dài thọ các khoản chi phí. Như thế, mọi người sẽ biết họ đã nghe lầm về anh, vì chính anh cũng vẫn giữ luật pháp. ²⁵Còn về tín hữu nước ngoài, như đã viết rõ trong thư,^d chúng

^a Ni người nước ngoài

^b Ni trưởng lão

^c Lễ tẩy uế của người Do Thái kéo dài bảy ngày; xuống tóc ngày thứ bảy, dài lễ vật ngày thứ tám.

^d Xin xem 15:23-29

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 20:12

g tôi chỉ dặn họ đừng ăn của cúng thần tượng, huyết, thú vật chết ngạt và đừng gụy ian dâm.”

²⁶Hôm sau, Phao-lô cùng bốn người ấy bắt đầu làm lễ tẩy ướ, rồi vào Đền thờ báo cáo ngày dâng lễ vật sau khi tẩy ướ.^b

Phao-lô Bị Bắt

²⁷Khi bảy ngày tẩy ướ gần mãn, mấy người Do Thái ở Tiểu Á gặp Phao-lô trong Đền thờ, liền sách động quần chúng bắt giữ ông. ²⁸Họ kêu gào: “Đồng bào ơi! Giúp chúng tôi với! Tên này đi khắp nơi xúi giục mọi người phản nghịch nh ân dân, luật pháp và Đền thờ. Nó còn đem cả người Hy Lạp vào đây, làm ô ướ nơi thánh.” ²⁹(Hôm trước, họ gặp Trô-p him người Ê-phê-sô ở trong thành phố với Phao-lô, nên tưởng lầm ông đã đem người nước ngoài vào Đền thờ.)

³⁰Cả thành phố đều náo loạn. Dân chúng đổ xô về Đền thờ như thác lũ. Họ bắt Phao-lô, kéo ra khỏi Đền thờ. Lập tức các cửa Đền thờ đóng lại. ³¹Khi họ đang tìm cách giết Phao-lô, thì đại tá Lý-sĩ, là chỉ huy trung đoàn La Mã, cũng vừa nhận được báo cáo. ³²Lý-sĩ lập tức ra lệnh cho các đơn vị trấn thủ thành phố nhất loạt kéo đến. Nhìn thấy đại tá và quân đội bố trí bốn bên, dân chúng mới ngưng đánh đập Phao-lô.

³³Lý-sĩ ra lệnh bắt Phao-lô trói lại bằng hai dây xích, rồi hỏi dân chúng: “Đur ông sự là ai? Tội trạng thế nào?” ³⁴Trong đám đông, người la thế này, kẻ gào thê khác. Thấy quá lộn xộn ồn ào, không thể điều tra gì được, đại tá cho giải Phao-lô vào đồn. ³⁵Khi lên bậc thềm, quân lính phải khiêng Phao-lô vì dân chúng

quá hung bạo. ³⁶Họ kéo theo sau gào thê: “Giết nó đi!”

³⁷Lúc sắp được đưa vào đồn, Phao-lô hỏi Lý-sĩ: “Tôi được phép thưa chuyện với đại tá không?” Lý-sĩ ngạc nhiên: “Anh biết tiếng Hy Lạp sao?” ³⁸Anh không phải là tên Ai Cập vừa nổi loạn, kéo bố n ngàn quân khùng bố vô bưng^d sao?” ³⁹Phao-lô đáp: “Tôi là người Do Thái, quê ở Tạt-sơ xứ Si-li-si, công dân một thành phố nổi danh. Xin phép đại tá cho tôi nói chuyện với nhân dân.”

⁴⁰Được chấp thuận, Phao-lô đứng lên bậc thềm, lấy tay ra hiệu cho dân chúng yên lặng, rồi dùng tiếng Hi-bá nói chuyện với đồng bào:

22

Lời Thanh Minh của Phao-lô

“Thưa quý vị, thưa đồng bào:^c Xin nghe tôi thanh minh đôi lời...” ²Khi nghe Phao-lô nói tiếng Hi-bá, dân chúng càng yên lặng. ³Phao-lô tiếp: “Tôi là người Do Thái, sinh tại Tạt-sơ, xứ Si-li-si; nhưng được nuôi dưỡng trong thành phố này, và học hỏi dưới chân luật sư Ga-ma-liên, nghiêm khắc thi hành luật pháp của tổ tiên. Tôi đầy nhiệt tâm với Thượng Đế, cũng như quý vị ngày nay. ⁴Tôi đã từng khùng bố Đạo này, không ngần ngại bắt trói, giam cầm và giết hại tín đồ nam nữ. ⁵Điều này có thầy tế lễ tối cao và cả hội đồng quốc gia làm chứng. Cảm l á thư của họ gửi cho các nhà lãnh đạo Đ a-mách, tôi lên đường đến đó bắt trói cá c tín đồ Đạo này, để giải về Giê-ru-sa-lem trừng trị.

⁶“Vào khoảng giữa trưa, khi tôi đang đi trên đường đến gần Đa-mách, thỉnh li

^b Xin xem chú thích 21:24

^c Phần đồng đồng tại đồn Antonia, sát bên Đền thờ

^d Ni sa mạc

^e Ni Thưa các anh, các cha

nh có luồng sáng từ trời chiếu xuống chung quanh tôi. ⁷Tôi ngã nhào xuống đất, và nghe có tiếng gọi bên tai: “Sau-lô! Sau-lô! Sao con bức hại Ta?” ⁸Tôi thưa: “Lạy Chúa, Chúa là ai?” Chúa bảo: “Ta là Giê-xu người Na-xa-rét mà con đang bức hại.” ⁹Những người bạn đường của tôi cũng thấy luồng sáng, nhưng không nghe tiếng nói như tôi. ¹⁰Tôi hỏi: “Thưa Chúa, con phải làm gì?” Chúa bảo: “Con đứng dậy vào thành Đa-mách. Tại đó con sẽ nghe những điều Ta ủy thác cho con thực hiện.” ¹¹Nhưng vì mắt tôi mù lòa vì ánh sáng quá rực rỡ, nên các bạn đường cầm tay tôi dẫn đến thành Đa-mách.

¹²“A-na-nia, là một người mộ đạo, luôn luôn vâng giữ luật pháp Mai-sen và được tất cả người Do Thái địa phương khen ngợi,^a ¹³đã đến bên cạnh bảo tôi: ‘Anh Sau-lô, mắt anh được sáng rồi!’ Ngay lúc ấy, tôi nhìn thấy A-na-nia. ¹⁴Ông nói: ‘Thượng Đế của tổ tiên chúng ta đã lựa chọn anh để bày tỏ ý định của Ngài, cho anh thấy Chúa Cứu Thế^b và nghe lời Ngài phán dạy. ¹⁵Vì anh là nhân chứng của Ngài, có nhiệm vụ công bố cho mọi người biết những điều anh đã nghe thấy, ¹⁶anh còn chần chờ gì nữa? Hãy đứng dậy chịu báp-tem và kêu cầu Danh Chúa để tội anh được rửa sạch!’

¹⁷“Trở về Giê-ru-sa-lem, một hôm đang cầu nguyện trong Đền Thờ, tôi xuất thần ¹⁸nghe Chúa dạy: ‘Con hãy ra khỏi Giê-ru-sa-lem lập tức, vì dân thành này sẽ không chấp nhận lời con làm chứng về Ta!’ ¹⁹Tôi thưa: ‘Lạy Chúa, chính họ biết con đã tổng giam và tra tấn những người tin Chúa trong khắp các hội trường. ²⁰Khi Ê-tiên, là nhân chứng của Chú

a bị giết, con cũng đứng bên cạnh ủng hộ vụ mưu sát, và coi giữ áo xống của những kẻ giết người.’ ²¹Chúa bảo: ‘Con phải lên đường. Vì Ta sai con đến các dân tộc nước ngoài ở nơi xa.’”

²²Nghe Phao-lô nói đến đây, dân chúng nổi lên gào thét: “Thử tiêu nó đi! Nó không đáng sống nữa!” ²³Họ reo hò, xé áo, hất tung bụi đất lên trời. ²⁴Lý-sĩ ra lệnh đem Phao-lô vào đồn, lấy roi tra tấn để tìm biết dân chúng tố cáo ông về tội gì. ²⁵Khi lính căng ông ra định đánh đòn, Phao-lô hỏi viên đại úy đứng cạnh: “Pháp luật có cho đánh đòn một công dân La Mã trước khi tòa án xét xử không?” ²⁶Viên sĩ quan nghe nói, liền lên trình thượng cấp: “Xin đại tá thận trọng, vì người này là công dân La Mã.” ²⁷Lý-sĩ đến hỏi Phao-lô: “Anh có phải thật là công dân La Mã không?” Ông đáp: “Phải.” ²⁸Lý-sĩ tiếp: “Tôi phải tốn một số tiền lớn mới được quốc tịch La Mã, chứ có dễ đâu?” Phao-lô nói: “Còn tôi có quốc tịch ấy từ khi mới sinh ra.”

²⁹Đang chuẩn bị tra khảo ông, quân lính lập tức rút lui. Đại tá Lý-sĩ lo sợ khi biết người mình bắt trói là công dân La Mã.

Tòa Án của Hội Đồng Quốc Gia Do Thái

³⁰Hôm sau, muốn biết chắc tại sao người Do Thái tố cáo Phao-lô, Lý-sĩ mở trại cho ông, đồng thời triệu tập các thầy trưởng tế và cả hội đồng quốc gia Do Thái, rồi giải Phao-lô đến.

^a Ni làm chứng tốt

^b Ni Đấng Công Chính

23

Châm chú nhìn hội đồng quốc gia, P hao-lô bình tĩnh trình bày: “Thưa quý vị, tôi đã sống trước mặt Thượng Đế với lương tâm hoàn toàn trong sạch cho đến ngày nay.”²Thầy tế lễ tối cao A-na-ni a ra lệnh cho các thủ hạ^a và vào miệng P hao-lô.³Phao-lô nói: “Thượng Đế sẽ đánh ông, bức tường quét vôi kia! Ông nghĩ xét xử tôi theo luật, mà còn ra lệnh đánh tôi trái luật sao?”

⁴Các người ấy^a quở Phao-lô: “Anh đã m nặng lời với thầy tế lễ tối cao sao?”⁵ Phao-lô đáp: “Thưa anh em, tôi không biết đó là thầy tế lễ tối cao; vì Thánh Kinh chép: ‘Đừng xúc phạm các nhà lãnh đạo.’”⁶Nhận thấy hội đồng gồm hai thành phần – Sa-đức và Biệt Lập –

Phao-lô lớn tiếng xác nhận: “Thưa quý vị, tôi thuộc phái Biệt Lập, con của thầy Biệt Lập. Sở dĩ tôi bị xét xử hôm nay vì tôi tin tưởng sự sống lại của người chết!”⁷Vừa nghe câu ấy, phái Biệt Lập và phái Sa-đức nổi lên chống nhau, và hội đồng chia làm hai phe.⁸Vì phái Sa-đức chủ trương không có sự sống lại, thiên sứ hay thần linh; còn phái Biệt Lập nhìn nhận tất cả.

⁹Hội đồng tranh luận rất sôi nổi. Mấy thầy dạy luật phái Biệt Lập đứng dậy tuyên bố: “Chúng tôi nhận thấy ông này chẳng có lỗi làm gì. Chúng ta đừng chống lại Thượng Đế, vì biết đâu thần linh hoặc thiên sứ đã trực tiếp dạy ông?”¹⁰C cuộc tranh chấp càng trầm trọng; Lý-sĩ s ợ Phao-lô bị giết chết,^b liền ra lệnh cho quân lính kéo ông ra khỏi đám đông đem về đồn.

¹¹Đêm sau, Chúa đến bên Phao-lô khích lệ: “Con cứ vững lòng! Con đã làm chứng cho Ta tại Giê-ru-sa-lem; con cũn g sẽ làm chứng cho Ta tại thủ đô La Mã.”

Âm Mưu Thủ Tiêu Phao-lô

¹²Đến sáng, một số người Do Thái âm mưu thủ tiêu Phao-lô và thề sẽ tuyệt thực cho đến khi thành công.¹³Có trên bốn mươi người tham gia kế hoạch đó.¹⁴Họ đến báo cáo với các thầy trưởng tế và các trưởng lão: “Chúng tôi đã tuyên thệ tuyệt thực cho đến khi giết được Phao-lô.¹⁵Vậy, bây giờ xin quý ngài và hội đồng quốc gia yêu cầu đại tá Lý-sĩ gửi nó xuống đây ngay mai, làm như quý ngài định xét hỏi nội vụ cho kỹ càng hơn. Chúng tôi sẽ chuẩn bị sẵn sàng để giết nó trước khi nó đến đây.”

¹⁶Nhưng người cháu gọi Phao-lô bằng cậu biết được âm mưu đó, liền vào đồn báo cho ông biết.¹⁷Phao-lô gọi một đại úy, yêu cầu: “Xin đại úy đưa em này đến gặp đại tá chỉ huy trưởng. Nó có việc cần báo cáo.”¹⁸Đại úy liền dẫn cậu đến thưa đại tá: “Tù nhân Phao-lô yêu cầu tôi đưa cậu này lên đại tá, để báo một tin khẩn.”

¹⁹Lý-sĩ nắm tay cậu dẫn riêng ra một nơi, hỏi: “Em cần báo cáo việc gì?”²⁰Cậu thưa: “Người Do Thái đã đồng mưu xin đại tá ngày mai giải Phao-lô ra hội đồng quốc gia, làm ra vẻ muốn tra vấn tôi mỉa hơn.²¹Nhưng xin đại tá đừng nghe họ, vì có trên bốn mươi người đang rình rập chờ phục kích Phao-lô. Họ đã thề nguyện tuyệt thực cho đến khi nào giết được Phao-lô. Bây giờ họ đã sẵn sàng, chỉ còn chờ đại tá chấp thuận.”

^a Nt các người đứng gần

^b Nt xét xử

Phao-lô Bị Giải Đi Sê-sa-rê

²²Cho thiếu niên ấy ra về, Lý-sĩ căn dặn: “Đừng cho ai biết em đã mặt báo cáo họ tôi điều ấy,” ²³rồi ra lệnh cho hai đại úy: “Khẩn cấp huy động 200 bộ binh, 70 kỵ binh và 200 lính cầm giáo, sẵn sàng hành quân đến Sê-sa-rê vào chín giờ đêm nay. ²⁴Cũng chuẩn bị ngựa cho Phao-lô cỡi, để giải ông lên tổng trấn Phê-lít cho an toàn.”

²⁵Lý-sĩ viết một bức thư:

²⁶“Cơ-lốt Lý-sĩ trân trọng kính gửi ngài Tổng trấn Phê-lít:

²⁷Khi người này bị dân Do Thái bắt giữ và sắp sửa sát hại thì tôi đem quân đến giải thoát kịp, vì được tin đương sự là công dân La Mã. ²⁸Tôi đã đưa đương sự ra trước hội đồng quốc gia Do Thái để tra xét tội trạng. ²⁹Tôi nhận thấy đương sự bị tố cáo về những điều liên quan đến giáo luật Do Thái, chứ không phạm tội nào đáng xử tử hoặc giam giữ cả. ³⁰Tôi vừa được tin người Do Thái âm mưu sát hại đương sự, liền cho gọi lên ngài. Tôi cũng báo cho bên nguyên cáo phải lên quý tòa mà thưa kiện.

Kính chào ngài Tổng Trấn.”

³¹Binh sĩ tuân lệnh, đang đêm giải Phao-lô đến An-ty-ba-tri. ³²Trời vừa sáng, bộ binh quay về đồn, kỵ binh tiếp tục đưa Phao-lô xuống Sê-sa-rê. ³³Đến nơi, họ trình bức thư lên tổng trấn và giao nộp Phao-lô. ³⁴Đọc thư xong, tổng trấn xét hỏi què quán Phao-lô. Biết ông sinh tại Si-li-si, ³⁵tổng trấn bảo: “Ta sẽ xét xử nội vụ^a khi các nguyên cáo đến đây.” Rồi truyền lệnh giam Phao-lô trong hành dinh Hê-rốt.

24**Trước Tòa Án Tổng Trấn Phê-lít**

Năm ngày sau, thầy tế lễ tối cao A-nania cùng mấy nhà lãnh đạo Do Thái và luật sư Tạc-tư-lư đến tố cáo Phao-lô trước tòa tổng trấn. ²Được gọi lên trước, Tạc-tư-lư bắt đầu phân cáo trạng: “Thưa ngài tổng trấn, nhờ tài lãnh đạo sáng suốt của ngài, nhiều công cuộc cải cách tốt đẹp được thực hiện, và dân tộc chúng tôi được hưởng thái bình an lạc lâu dài. ³Chúng tôi ở nơi nào cũng hưởng ân đức của ngài đủ mọi phương diện. Thưa ngài tổng trấn, xin ngài nhận nơi đây lòng tri ân sâu xa của chúng tôi.

⁴“Nhưng chẳng dám dài dòng làm phiền hà ngài, chúng tôi chỉ xin ngài rộng lượng lắng nghe chúng tôi tóm lược đôi lời. ⁵Chúng tôi nhận thấy tên này thật nguy hiểm, nó đi khắp nơi xúi giục người Do Thái nổi loạn chống chính quyền La Mã. Chính nó đã đứng lên làm thủ lĩnh đảng Na-xa-rét. ⁶Nó làm ô uế Đền Thờ; nên chúng tôi bắt giữ để xét xử theo luật chúng tôi. ⁷Nhưng đại tá Lý-sĩ đến can thiệp, dùng bạo lực cướp nó khỏi tay chúng tôi, ⁸và bảo chúng tôi đến hầu quý tòa. Bây giờ xin tổng trấn xét hỏi nó, rồi sẽ thấy những điều chúng tôi tố cáo đều đúng sự thật.” ⁹Người Do Thái khác cũng phụ họa theo Tạc-tư-lư.

¹⁰Tổng trấn ra hiệu cho Phao-lô khai. Phao-lô liền tự biện hộ: “Thưa tổng trấn: Được biết ngài từng ngồi ghế chánh án tại nước tôi lâu năm, nên tôi vui mừng trình bày mọi việc. ¹¹Ngài cho điều tra thì biết rõ, tôi vừa lên Giê-ru-sa-lem để thờ phượng không quá mười hai ngày nay. ¹²Tôi không bao giờ cãi vã trong Đền Thờ, hoặc sách

^a Nt nghe anh

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 24:13

động quần chúng nổi loạn giữa các hội trường hay trong thành phố. ¹³Nguyên cáo cũng không đưa ra được tang chứng nào về những điều tố cáo. ¹⁴Tôi chỉ thú nhận với ngài một điều: Tôi thờ phượng Thượng Đế của tổ tiên dân tộc tôi, theo Đạo mà họ gọi là đấng. Tôi tin tất cả những điều ghi chép trong Thánh Kinh. ¹⁵Tôi tin Thượng Đế sẽ khiến người công chính và người gian ác sống lại. Chính họ cũng tin tưởng như tôi. ¹⁶Do đó tôi luôn luôn cố gắng giữ lương tâm cho trong sạch trước mặt Thượng Đế và loài người.

¹⁷“Sau nhiều năm xa vắng, tôi trở về Giê-ru-sa-lem, mang theo tặng phẩm để cứu tế đồng bào và dâng lễ vật cho Thượng Đế. ^{18,19}Mấy người Do Thái ở Tiểu Á gặp tôi đang làm lễ tẩy uế trong Đền Thờ, chứ chẳng phải tập hợp đám đông hay làm náo loạn gì cả. Nếu có, thì sao họ không đến đây tố cáo tôi trước tòa? ²⁰Xin ngài hỏi các vị lãnh đạo ngài đây, hội đồng quốc gia đã tìm thấy tôi có lỗi làm gì không. ²¹Tôi chỉ nói: ‘Vì sự sống lại của người chết, mà hôm nay tôi bị hội đồng xét xử.’ Thế mà tôi bị họ bắt lỗi!”

²²Đã biết rõ về Đạo Chúa, nên Phê-lít quyết định hoãn phiên tòa: “Khi nào đại tá Lý-sĩ đến đây, ta sẽ phân xử nội vụ.” ²³Tổng trấn ra lệnh cho một đại úy giám giữ Phao-lô, nhưng cho dễ dãi phần nào, không cấm đoán thân nhân đến viếng thăm, giúp đỡ.

²⁴Vài ngày sau, Phê-lít và vợ là Đa-r-u-si (người Do Thái) sai mời Phao-lô trình bày Phúc Âm của Chúa Cứu Thế Giê-xu.^a

²⁵Khi Phao-lô giải luận về nếp sống công chính, tự chủ và cuộc xét xử tương lai

của Chúa, Phê-lít run sợ gạt đi: “Bây giờ anh về đi, khi nào có dịp ta sẽ gọi lại.”

²⁶Phê-lít cũng mong Phao-lô dứt lối chào mình, nên thường đòi Phao-lô đến nói chuyện. ²⁷Hai năm sau, Bốt-xi Phê-tu được bổ nhiệm đến thay Phê-lít. Muốn được lòng dân Do Thái, Phê-lít ra lệnh tiếp tục giam giữ Phao-lô.

25

Tổng Trấn Phê-tu

Vừa nhậm chức được ba ngày, tổng trấn Phê-tu từ Sê-sa-rê lên Giê-ru-sa-lem. ²Các thầy trưởng tế và các nhà lãnh đạo Do Thái lại đến tố cáo Phao-lô, ³nài nỉ tổng trấn cho giải Phao-lô về Giê-ru-sa-lem, vì họ âm mưu giết ông dọc đường. ⁴Nhưng Phê-tu từ khước: “Phao-lô đang bị giam tại Sê-sa-rê và ta cũng sắp trở về đó. ⁵ Ai đủ tư cách đại diện bên nguyên cáo nên xuống đó với ta. Nếu đương sự có tội gì, thì cứ đem ra tố cáo.”

⁶Phê-tu ở Giê-ru-sa-lem độ mười ngày rồi trở về Sê-sa-rê. Hôm sau, tổng trấn ra lệnh giải Phao-lô ra tòa. ⁷Khi Phao-lô vừa bước vào, các cấp lãnh đạo Do Thái đến vây quanh, tranh nhau tố cáo ông nhiều tội nặng nề, nhưng không nêu được bằng chứng. ⁸Phao-lô trả lời: “Tôi chỉ chẳng có tội gì đối với luật pháp Do Thái, hoặc xúc phạm Đền Thờ, hoặc chống chính quyền La Mã.” ⁹Nhưng Phê-tu muốn mua chuộc lòng dân Do Thái nên hỏi Phao-lô: “Anh muốn về Giê-ru-sa-lem cho ta xét xử vụ này không?”

¹⁰Phao-lô đáp: “Tôi xin hầu tòa án tối cao của hoàng đế. Vì như ngài đã biết, tôi chẳng có lỗi gì với người Do Thái cả. ¹¹ Nếu tôi có tội hoặc làm điều gì đáng chết, thì tôi xin sẵn sàng đến tội.

^a *Nt niềm tin nơi Chúa Cứu Thế Giê-xu*

Trái lại, nếu những lời họ tố cáo đều vô căn cứ, thì không ai được giao nộp tôi cho họ. Tôi xin khiếu nại lên hoàng đế!”

¹²Sau khi thảo luận với các cố vấn, Pê-tu tuyên bố: “Đương sự đã khiếu nại lên hoàng đế, nên sẽ được hầu tòa hoàn g.”

Vua Chư Hầu Hê-rốt Ạc-ríp-ba II

¹³Mấy ngày sau, vua Ạc-ríp-ba và công chúa Bê-rê-nít đến Sê-sa-rê thăm Phê-tu. ¹⁴Vì họ ở lại lâu ngày, nên Phê-tu đem vụ Phao-lô tâu với vua: “Có một tù nhân Phê-lít để lại đây. ¹⁵Khi tôi lên Giê-ru-sa-lem, các thầy trưởng tế và các nhà lãnh đạo Do Thái đến tố cáo và xin tôi kết án người này. ¹⁶Tôi trả lời: ‘Theo pháp luật La Mã, không thể kết tội khi bị cáo chưa đối chất với nguyên cáo để có cơ hội bào chữa.’” ¹⁷Vào ngày hôm sau, khi các nguyên cáo đến đây, tôi liền cho xử vụ này. ¹⁸Bên nguyên cáo đứng lên tố cáo, nhưng chẳng buộc tội gì như tôi tưởng. ¹⁹Chỉ nói những điều lang nhăng về tôn giáo của họ, và về một người tên Giê-xu đã chết nhưng Phao-lô quả quyết vẫn còn sống. ²⁰Đang phân vân không biết quyết định thế nào, tôi hỏi Phao-lô có muốn về Giê-ru-sa-lem hầu tòa không. ²¹Nhưng Phao-lô khiếu nại lên tòa án hoàng đế, nên tôi ra lệnh giam giữ đương sự cho đến ngày giải lên hoàng đế.”

²²Ạc-ríp-ba bảo: “Ta cũng muốn nghe người ấy.” Phê-tu thưa: “Ngày mai bệ hạ sẽ nghe.”

²³Hôm sau vua Ạc-ríp-ba và công chúa Bê-rê-nít đến tòa án. Nghi lễ thật long trọng, có các sĩ quan cao cấp và các c

ấp lãnh đạo tháp tùng. Phê-tu ra lệnh giam Phao-lô vào, ²⁴rồi tuyên bố: “Tâu bệ hạ, thưa quý vị: Người này đã bị dân Do Thái tại Giê-ru-sa-lem và Sê-sa-rê đòi mạng. ²⁵Nhưng tôi xét thấy đương sự chẳng phạm tội gì đáng chết cả. Vì đương sự khiếu nại lên hoàng đế, nên tôi đã chấp thuận giải về La Mã. ²⁶Nhưng tôi chưa biết đích xác tội trạng đương sự để viết sớ. ²⁷Vì theo thiên kiến, giải nộp phạm nhân mà không xác định tội trạng thật là phi lý.”

26

Trình Bày Phúc Âm cho Vua Ạc-ríp-ba

Vua Ạc-ríp-ba bảo Phao-lô: “Nhà ngươi được phép tự biện hộ.” Đưa cánh tay lên cao, Phao-lô nói: ²“Muôn tâu, hôm nay tôi lấy làm hân hạnh được minh oan trước mặt bệ hạ và trả lời những điều người Do Thái tố cáo. ³Tôi phấn khởi nhất là vì biết bệ hạ thông thạo pháp luật và phong tục của người Do Thái. Vậy kính xin bệ hạ kiên nhẫn nghe tôi trình bày.

⁴“Người Do Thái đều biết nếp sống tôi từ thuở nhỏ, lúc tôi còn ở quê hương và thời gian về Giê-ru-sa-lem. ⁵Họ không thể chối cãi, vì đã biết rõ từ đầu tôi theo phái Biệt Lập, là phái nghiêm khắc nhất trong tôn giáo chúng tôi. ⁶Hiện nay tôi phải ra tòa chỉ vì hy vọng Thượng Đế sẽ thực hiện lời hứa với tổ tiên. ⁷Cũng vì hy vọng như tôi mà mười hai đại tộc Y-sơ-ra-ên ngày đêm hằng hái phục vụ Thượng Đế. Chính vì hy vọng đó mà tôi bị người Do Thái tố cáo. ⁸Tin người chết sống lại phải chăng là một trọng tội? Tại sao

^a Nt về lời tố cáo

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 26:9

quý ngài cho rằng ‘Thượng Đế làm nguời chết sống lại’ là việc không thể nào tin được?

⁹“Chính tôi đã từng nỗ lực chống lại Danh Giê-xu người Na-xa-rét. ¹⁰Tôi đã thực hiện một chương trình khủng bố tại Giê-ru-sa-lem. Tôi được các thầy trưởng tế ủy quyền bắt giam nhiều tín đồ; và khi họ bị sát hại, tôi đã nhiệt liệt tán t hành. ¹¹Bao lần tôi đã hành hạ, tra tấn họ trong các hội trường, buộc họ phải nói xúc phạm đến Chúa Cứu Thế. Căm giận họ đến cực điểm, tôi đuổi theo khủng bố họ tại các thành phố nước ngoài.

¹²“Vì mục đích ấy tôi lên thủ đô Đamách, và được các thầy trưởng tế cho toàn quyền hành động. ¹³Muôn tâu, dọc đường, vào lúc giữa trưa, tôi thấy một luồng sáng chói rực hơn mặt trời, chiếu xuống chung quanh tôi và các bạn đồng g. ¹⁴Chúng tôi đều ngã xuống đất. Tôi nghe có ai gọi tôi bằng tiếng Hi-bá: ‘Sau-lơ, Sau-lơ, sao con bức hại Ta? Đã vào mũi nhọn chỉ đau nhức cho con thôi.’

¹⁵“Tôi thưa: ‘Lạy Chúa, Chúa là ai?’ Chúa đáp: ‘Ta là Giê-xu mà con đang bức hại. ¹⁶Nhưng con hãy đứng dậy! Ta đến gặp con để tuyển chọn con làm tôi tớ ở Ta. Con sẽ thuật cho mọi người kinh nghiệm hôm nay, và những điều Ta sẽ tiết lộ cho con. ¹⁷Ta sẽ bảo vệ con thoát khỏi tay dân Y-sơ-ra-ên và các dân tộc khác. Ta sai con đến các dân tộc ấy, ¹⁸để mở mắt họ, điều dắt họ từ tối tăm qua ánh sáng, từ quyền lực Sa-tan quay về Thượng Đế. Nhờ niềm tin nơi Ta, họ sẽ được tha tội và hưởng cơ nghiệp với các t hành đồ.’

¹⁹“Muôn tâu, vì thế tôi vâng phục khải tượng từ trời. ²⁰Tôi truyền giảng tại Đamách, Giê-ru-sa-lem, cả xứ Giu-đê, và khắp các nước ngoài, kêu gọi mọi ng

ười phải ăn năn quay về Thượng Đế và ăn ở xứng đáng để chứng tỏ lòng ăn năn. ²¹Vì thế, người Do Thái đã bắt tôi trong Đền Thờ và định giết tôi. ²²Song nhờ Thượng Đế phù hộ, tôi còn sống đến ngày nay để làm chứng cho mọi người lớn nhỏ về những điều các tiên tri và Mai-sen đã báo trước: ²³Chúa Cứu Thế phải chịu chết,^a nhưng Ngài sống lại đầu tiên, để đem ánh sáng cứu rỗi cho dân Y-sơ-ra-ên và tất cả các dân tộc.”

²⁴Phao-lô nói đến đây, Phê-tu la lớn: “Phao-lô! Anh điên rồi! Anh học hỏi nhiều quá nên đã mất trí.” ²⁵Nhưng Phao-lô đáp: “Tôi không điên đâu, thưa tổng t rấn, tôi vừa nói những lời chân thật, sáng g suốt. ²⁶Đức vua biết rõ việc này nên tôi đành bạo tâu trình. Tôi biết chắc không thể giấu đức vua một chi tiết nào, vì biến cố ấy chẳng phải xảy ra trong bóng tối. ²⁷Muôn tâu, bệ hạ tin các tiên tri không? Tôi biết bệ hạ tin.” ²⁸Vua Ạc-ríp-ba bảo Phao-lô: “Chỉ trong khoảng khắc mà người tưởng có thể thuyết phục ta trở thành tín đồ Chúa Cứu Thế sao?” ²⁹Phao-lô tâu: “Dù trong khoảng khắc ha y lâu dài, tôi cầu Thượng Đế cho bệ hạ và toàn thể quý vị nghe tôi nói hôm nay đều trở nên giống như tôi, chỉ trừ xiềng xích này thôi.”

³⁰Nhà vua đứng dậy; tổng trấn, công chúa Bê-rê-nít và các quan khách cũng đứng lên theo. ³¹Khi ra khỏi phòng, họ bàn với nhau: “Người này chẳng làm đi ều gì đáng bị tử hình hoặc lao tù cả!” ³²Ạc-ríp-ba bảo Phê-tu: “Nếu người này c hừa khiếu nại lên hoàng đế, thì có thể th a được.”

^a Ni dau đốn

Đáp Tàu Đi La Mã

Khi có lệnh cho chúng tôi đi tàu qua Ý-đại-lợi, Phao-lô và mấy tù nhân khác được giao cho đại úy Giu-ly, thuộc trung đoàn Âu-gút.^a ²Chúng tôi xuống tàu của thành A-đa-mi; tàu này sắp chạy qua các hải cảng Tiểu Á. Có A-ri-tac người Ma-xê-đoan quê ở Tê-sa-long-ca cùng đi.

³Hôm sau, chúng tôi đến Si-đôn. Giu-ly đối xử với Phao-lô rất tử tế, cho phép ông lên bờ thăm bạn hữu và được họ tiếp đãi. ⁴Chúng tôi tiếp tục cuộc hành trình. Vì ngược gió, tàu phải vòng lên hướng bắc đảo Síp. ⁵Vượt qua hải phận Si-li-si và Bam-phi-ly, chúng tôi đến cảng My-ra thuộc xứ Ly-si. ⁶Giu-ly tìm được một chiếc tàu từ Á-lich-son đến, sắp đi Ý-đại-lợi, nên cho chúng tôi xuống tàu đó. ⁷Tàu phải chạy chậm và vất vả vì gió quá mạnh, chúng tôi phải chạy dọc theo bờ đảo Co-rét, đối ngang San-h-môn. ⁸Men theo bờ cách chập chững, chúng tôi đến Mỹ-cảng, gần thành La-sê.

⁹Chúng tôi dừng tại Mỹ-cảng khá lâu. Thời tiết càng thêm bất lợi cho cuộc vượt biển; vì tiết thu phân đã qua, nên Phao-lô khuyên mọi người: ¹⁰“Thưa anh em, tôi nhận thấy cuộc hải trình này rất nguy hiểm, không những tàu và hàng hóa bị thiệt hại, mà cả sinh mạng chúng ta cũng lâm nguy.” ¹¹Nhưng Giu-ly chẳng quan tâm, chỉ nghe lời thuyền trưởng và chủ tàu. ¹²Vì Mỹ-cảng không thuận lợi cho tàu đậu mùa đông, nên đa số đồng ý ra khơi, và cố gắng đến Phụng-g-cảng tạm trú qua mùa đông. Cảng này

thuộc đảo Co-rét, nhìn ra hướng tây bắc và tây nam.

Trận Bão Khủng Khiếp

¹³Gió nam bắt đầu thổi nhẹ, thủy thủ tưởng gặp được ngày thuận gió, liền nhả neo cho tàu chạy men theo bờ biển. ¹⁴Nhưng thời tiết thành linh thay đổi, bão thổi mạnh hướng đông bắc, ¹⁵đẩy tàu ra khơi. Vì không thể đưa tàu vào bờ, chúng tôi để mặc cho tàu cuốn theo chiều gió. ¹⁶Khi tàu trôi ngang đảo nhỏ Ca-o-đa, chúng tôi vào chỗ khuất gió, nhưng phải chập vật lăm mới ghì được chiếc xuống. ¹⁷Thủy thủ trục xuống lên, và dùng thùng rỗng lấy nước. Vì sợ sẽ mắc cạn trên bãi cát, họ hạ buồm xuống, rồi để mặc cho gió đưa tàu đi. ¹⁸Qua ngày sau, cuồng phong càng thổi mạnh, họ bắt đầu quăng hàng hóa xuống biển. ¹⁹Đến ngày thứ ba, họ dùng tay vất bỏ mọi dụng cụ hàng hải ra khỏi tàu. ²⁰Cuồng phong tiếp tục thổi; suốt nhiều ngày không nhìn thấy mặt trời, chúng tôi chẳng còn hy vọng thoát nạn.

²¹Thấy mọi người nhin ăn đã lâu, Phao-lô bước ra khích lệ: “Thưa anh em, nếu anh em nghe tôi, đừng rời khỏi Co-rét, chắc chúng ta đã tránh được những thiệt hại mất mát này. ²²Bây giờ anh em hãy can đảm lên! Không một ai trong chúng ta sẽ bị thiệt mạng, chỉ phải mất chiếc tàu này thôi. ²³Vì đêm qua, một thiên sứ của Thượng Đế, là Đấng tôi thờ phụng và phục vụ, đến đứng bên cạnh, ²⁴bảo tôi: ‘Phao-lô, đừng sợ! Vì anh sẽ ra trước tòa án hoàng đế La Mã. Thượng Đế cũng sẽ cứu mạng những bạn đồng hành với anh.’ ²⁵Vậy, anh em hãy vững tâm! Tôi tin chắc Thượng Đế sẽ thực hiện

^a Đê hiệu của hoàng đế Octavius, người sáng lập đế quốc La Mã và trị vì từ năm 27TCN – 6TCN

CÔNG VỤ CÁC SỨ ĐỒ 27:26

mọi điều Ngài hứa, ²⁶và chúng ta sẽ tấp vào một hòn đảo.”

²⁷Đêm thứ mười bốn, chúng tôi bị gió bão dõng dập trong vùng biển A-đơ-ria. Khoảng mười hai giờ khuya, thủy thủ tởng đã đến gần bờ. ²⁸Họ thả dây dò, th ấy sáu độ bốn mươi mét;^a đi một quãng nữa, chỉ còn ba mươi mét.^a ²⁹Sợ tàu c hạm phải đá ngầm, họ hạ bốn chiếc neo sau lái xuống biển, rồi cầu cho trời ma u sáng. ³⁰Nhưng một số thủy thủ định hạ chiếc thuyền con xuống biển, lấy cơ đi thả neo đàng mũi tàu, nhưng thật ra để bỏ tàu trốn đi. ³¹Phao-lô bảo viên đ ại úy và quân lính: “Các ông không thể nào thoát nạn nếu những người kia rời t àu.” ³²Quân lính liền cắt đứt dây, chiếc thuyền con rơi xuống biển. ³³Lúc trời gần sáng, Phao-lô khuyên mọi người: “Đã mười bốn ngày, anh em không ăn gì cả. ³⁴Bây giờ nên ăn để lấy sức. Dù m ột sợi tóc anh em cũng chẳng mất đâu.” ³⁵Phao-lô lấy bánh tạ ơn Thượng Đế tr ước mặt mọi người, rồi bẻ ra ăn. ³⁶Đượ c phần khởi, mọi người đều ăn bánh. ³⁷Có tất cả 276 người trong tàu. ³⁸Ăn xo ng, họ quăng hết lương thực xuống biể n cho nhệ tàu.

Đắm Tàu

³⁹Trời vừa sáng, họ thấy một cái vịnh có bãi cát, nhưng không biết thuộc hải phận nào. Bàn tính phương cách đưa tàu vào bãi xong, ⁴⁰họ cắt neo bỏ lại dưới biển, mở dây cột bánh lái, rồi trương bu òm mũi cho gió đưa tàu vào bờ. ⁴¹Tàu t rời vào bãi cát,^b bị mắc cạn; mũi tàu cá m vào cát không xô dịch được, còn đân g sau lái bị sóng đánh dữ dội vỡ tan tàn h.

⁴²Quân lính đề nghị giết hết tù nhân, sợ có người bơi vào bờ trốn thoát. ⁴³Vì muốn cứu Phao-lô, đại úy Giu-ly bác b ỏ đề nghị ấy. Đại úy ra lệnh cho ai biết bơi cứ nhảy xuống nước, bơi vào bờ trư ớc. ⁴⁴Những người còn lại bám vào tấm ván hoặc mảnh tàu. Thế là mọi người đ ều vào bờ an toàn.

28

Lên Đảo Man-ta

Thoát nạn xong, chúng tôi được biết đây là đảo Man-ta. ²Thổ dân tiếp đãi ch úng tôi rất niềm nở. Trời đang mưa gió l ạnh lẽo, họ tiếp đón chúng tôi chung qu anh đám lửa lớn. ³Khi Phao-lô nhậ cùi bỏ vào lửa, một con rắn độc bị nóng bò ra, quấn quanh tay ông. ⁴Nhìn thấy rắn đeo quanh cánh tay Phao-lô, thổ dân bả o nhau: “Anh này đúng là kẻ sát nhân; dù khỏi chết chìm ngoài biển, cũng khó ng thoát được lưới trời!”^c ⁵Nhưng Phao -lô vắt con rắn vào lửa mà không hề há n gì. ⁶Tưởng ông sẽ bị sưng phù hoặc n gã chết tức khắc, nhưng đợi lâu chẳng t hấy gì, thổ dân đổi ý kiến: “Ông này là thần thánh!”

⁷Cạnh bãi biển là khu đất của chúa đ ảo Búp-liêu. Ông tiếp đãi chúng tôi thật nồng hậu trong ba ngày. ⁸Thần phụ Bú p-liêu bị sốt và lỵ, đang nằm trên giường g bệnh. Phao-lô vào thăm, cầu nguyện v à đặt tay chữa lành. ⁹Thấy thế, những n gười đau ốm trong đảo liền kéo nhau đế n và đều được chữa lành. ¹⁰Do đó họ c àng hậu đãi chúng tôi. Khi chúng tôi từ b iệt ra đi, họ mang cho chúng tôi đủ mọi thức cần dùng.

^a Nt orguia, Ctd sai tay

^b Nt chỗ hai biển giao nhau

^c Nt công lý không cho sống

¹¹Sau ba tháng sống trên đảo, chúng tôi xuôi ghe xuống Song-nam tiếp tục cuộc hành trình. Tàu này từ Á-lich-sơn đến đậu tại đảo Man-ta suốt mùa đông. ¹²Chúng tôi ghé lại Sy-ra-quy ba ngày. ¹³Từ đó đi vòng lên Rê-ghi-um. Ngày sau, gió nam bắt đầu thổi, nên chạy thêm một ngày nữa chúng tôi đến Bu-tô-li. ¹⁴Các anh em tín hữu tại đây mời chúng tôi ở lại một tuần lễ. Sau đó chúng tôi đến thủ đô Ô La Mã. ¹⁵Anh em tín hữu thủ đô Ô La Mã nghe tin, liền ra tận công trường Áp-bi-u và Ba Quán đón tiếp. Nhìn thấy anh em, Phao-lô cảm tạ Thượng Đế, và tin thần được phấn khởi. ¹⁶Đến Ô La Mã, Phao-lô được phép ở đâu tùy ý, chỉ có một người lính canh giữ.

Phao-lô Giảng Dạy tại Thủ Đô Ô La Mã

¹⁷Ba ngày sau, Phao-lô mời các lãnh tụ Do Thái ở thủ đô đến họp. Ông giải thích: “Thưa các anh, tôi chẳng làm điều gì phản dân hại nước, hay trái với tục lệ tổ tiên, nhưng tôi bị bắt tại Giê-ru-sa-lem và giao nộp cho người Ô La Mã. ¹⁸Người Ô La Mã xét thấy tôi không phạm tội gì đáng bị tử hình, nên muốn trả tự do cho tôi. ¹⁹Nhưng một số đồng bào^a phản đối, nên tôi buộc lòng phải khiếu nại lên hoàng đế, chứ không phải tôi đến đây tố cáo dân ta. ²⁰Vì thế tôi mời các anh đến giúp mặt chuyện trò. Chính vì niềm hy vọng của nhân dân^b mà tôi mang xiềng xích này.”

²¹Họ đáp: “Chúng tôi chẳng nhận

được thư từ gì từ xứ Giu-đê nói về anh, cũng chẳng có ai từ Giê-ru-sa-lem đến đây tố cáo anh cả. ²²Tuy nhiên chúng tôi cũng mong được nghe anh trình bày tin mừng, vì chúng tôi biết Đạo này bị đồng bào phản đối khắp nơi.”

²³Đúng kỳ hẹn, họ kéo đến đông hơn trước, họp tại nhà trọ của Phao-lô. Suốt ngày, Phao-lô giảng luận về Nước Chúa, dùng năm sách Mai-sen và các sách tiên tri^c thuyết minh về Chúa Giê-xu. ²⁴Một số thánh giả cảm động tin Chúa; nhưng số còn lại vẫn không tin. ²⁵Thấy họ bất đồng ý kiến với nhau và sửa soạn ra vẻ, Phao-lô kết luận: “Quả đúng như lời Thánh Linh đã dùng tiên tri Ê-sa phán dạy:

²⁶“Hãy đến nói với dân này:

Các người nghe mà không hiểu,
Nhìn mà không thấy.

²⁷Vì tấm lòng chai lì,
Đôi tai nghễnh ngãng,
Và đôi mắt khép kín.
Nếu mắt họ mở ra,
Tai nghe, lòng hiểu,
Hẳn họ quay về với Ta,
Và Ta chữa lành cho.”

²⁸“Tôi xin loan báo cho các anh biết: ‘Đạo Cứu Rỗi của Thượng Đế đã được truyền giảng cho người nước ngoài, và họ sẽ tin nhận.’”

³⁰Suốt hai năm, Phao-lô trọ tại căn nhà thuê, tiếp đón tất cả những người đến thăm, ³¹công bố Phúc Âm Nước Trời, và giảng dạy về Chúa Cứu Thế Giê-xu cả chhạo bạo, không bị ai ngăn cấm.

^a Nt người Do Thái

^b Nt dân Y-sơ-ra-ên

^c chỉ về toàn bộ Thánh Kinh Cựu Ước

^d Có bản cũ thêm câu 29: “Phao-lô nói xong, người Do T hái ra về tranh luận với nhau rất dữ dội.”